

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVII

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Ob 42-letnici dražgoške bitke

Junakom borbe naj slede junaki dela

Ko so se borci Cankarjevega bataljona z nadčloveškimi napori izvili iz sovražnega obroča, so se besni morilci znesli nad Dražgošami. Zverinsko so pobili 41 domačinov, številne odpeljali v taborišča, vas pa požgali in kasneje zravnali z zemljo... V spomin na te dogodke pred 42 leti in v počastitev praznika škofjeloške občine so v nedeljo v Dražgošah in okolici potekale sedemindvajsete prireditve Po poteh partizanske Jelovice, ki so se sklenile s slovesnostjo pri spomeniku.

Dražgoše — Čas ne izpere krvi hrabrih borcev, zastavonoš revolucije, ki so sejali seme upora in prižigali baklo svobode in lepše prihodnosti. Tudi po 42 letih v zavesti še živčih udeležencev bitke oživijo smrtnostni streli, krvavi madeži ob še toplih telesih borcev, pritaženo stokanje ranjencev...

»Ne more biti lepše oddolžitve dražgoški bitki, kot so vsakoletni pohodi mladih po poteh, kjer je hodil Cankarjev bataljon,« je v nedeljo pisani množici, v kateri so bili poleg predstavnikov našega družbenopolitičnega življenja še številni pohodniki, športniki, taborniki, vojaki, rezervne vojaške starešine, pripadniki enot teritorialne obrambe, milice, zamejski Slovenci in še živčji borci, spregovoril Franc Šetinc, predsednik republiške konference »SZDL Slovenije«. »Ta spomin tudi letos prežema prireditve,« je nadaljeval slavnostni govornik, »saj potekajo pohodi pod gesli: Razvijajmo bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti. V pohodu na smučeh pripravljene za boj, Junakiški boj Cankarjevega bataljona je ponos mladih... Povsod po teh strminah se vijugajo smučine in gazi tisočev pohodnikov in tekmovalcev, da se ne pozabi, kod in kam so vodile partizanske poti, da bi znali izmeriti razdaljo od tam, kjer smo bili, do tam, kamor hočemo priti... Nekoč smo rekli: junakom

borbe naj slede junaki dela. Aktualno geslo današnjega časa se glasi: besedam naj slede dejanja. Vsakdo izmed nas mora storiti tisto, kar mu velela dolžnost: biti zgled odgovornosti in doslednosti. Ne se izneveriti zaupanju ljudi; kjer pa je to že omajano, ga je treba z dejanji znova utrditi.«

V nadaljevanju je Franc Šetinc pojasnil nekatere nejasnosti neuspelega snemanja filma in televizijske nadaljevanke Dražgoška bitka, iz katere smo dobili le »Slike 1941« in televizijsko nadaljevanke »Oblaki so rdeči«. Razmišljanje je sklenil z željo, da bi vendarle prišlo do nadaljnjih umetniških upodobitev te velike, enkratne epopeje in da bi tudi znanjci podoživljali usodne odločitve junakov velike bitke za narod, človeka, za njegovo dostojanstvo in ponos.

Na slovesnosti, ki so jo popestrili s kulturnim programom, so podelili več nagrad in priznanj. Stane Krapež, dolgoletni predsednik prireditvenega odbora Po poteh partizanske Jelovice, je prejel zlato značko Zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije, Janez Lušina, pobudnik množičnih manifestacij v Dražgošah in okolici, pa priznanje krajevne skupnosti Dražgoše. Več učencev je prejelo nagrade za spise o narodnoosvobodilnem boju in dražgoški bitki.

C. Zaplotnik

V nedeljo dopoldan so oživele številne poti, ki vodijo v legendarne Dražgoše. Ljudje so prihajali od vsepovsod — iz Soteske preko Jelovice, iz Kroke preko Jamnika, iz Škofje Loke preko Križne gore, iz Kranja preko Čepulj, s Pasje ravni nad Poljansko dolino (na sliki). Med njimi so bili tudi pohodniki iz Zagreba, Beograda ter zamejski Slovenci iz Trsta. — Foto: F. Perdan

Zanimanje za gradnjo na Beli

Jesenice — V jeseniški Železarni se intenzivno pripravljajo na izgradnjo elektrojeklarne na Beli, za katero združuje sredstva Železarna, vseh slovenske železarnice, kupci Jeseniškega jekla, nekaj pa je bančnih kreditov naših bank in tujih posojil.

Prizadevanja jeseniških železarjev, da bi letos vendarle začeli z gradnjo na Beli, so bila dolgotrajna, saj je bilo treba preskrbeti vrsto mnenj in dokumentacijo. Obenem pa se morajo dogovarjati tudi z dobaviteljem opreme Mannesmann Demag za obseg dobav za prvo etapo izgradnje. Obnovili so tudi pogodbo za inozemsko posojilo s KFW Frankfurt in pripravili registracijo, prek Narodne banke Jugoslavije in zveznega izvršnega sveta pa poteka postopek za uvrstitve v kvoto Hermes še letos.

Železarji so že objavili razpis za ugotavljanje sposobnosti izvajalcev

gradbenih in montažnih del ter izdelave opreme. Za razpis za izgradnjo elektrojeklarne na Beli je v Sloveniji in v drugih republikah veliko zanimanje in v Železarno na Jesenice že prihajajo prve prijave, v katerih ponudniki zagotavljajo, da izpolnjujejo pogoje o tehnoloških sposobnostih in možnostih kreditiranja in združevanja deviznih sredstev ali skupnega izvoza.

V okviru slovenskih železarn zbira sredstva in vse slovenske železarnice so se združile okoli 334,5 milijonov dinarjev, od tega 199 milijonov dinarjev za jeseniško investicijo. Združena sredstva za izgradnjo elektrojeklarne so iz dneva v dan večja, tako da bodo jeseniški železarji lahko zbrali trenutno najbolj potrebna sredstva za pokrivanje obveznosti ob sklenitvi pogodbe z elektrogospodarstvom Slovenije.

D. S.

V SREDISCU POZORNOSTI

Minute za naše zdravje

Velika nevarnost za človekovo zdravje je pretirano dolgotrajno sedenje na delovnem mestu ali doma, ugotavljajo strokovnjaki s področja medicine in športa in priporočajo dnevno vsaj deset minut vadbe, med katero naj se žilni utrip povzpne do 130 na minuto. Izvedenci, ki se ukvarjajo z delovno storilnostjo, so v raziskavah dognali, da kondicijsko pripravljeni in vzdržljivi delavci dosegajo boljše rezultate kot ostali, pa naj gre za umsko ali naporno fizično delo. Spet drugi (ortopedi) opozarjajo, da bi bilo precej manj poklicnih obolenj, če bi si redno odmerili čas za krepitev telesa.

Če je varovanje zdravja naša ustavna dolžnost in ne le pravica, potem je prav temu pripisati tolikšen razmah športne rekreacije v Sloveniji in na Gorenjskem. Ko primerjamo koledarje množičnih prireditev zadnjih let, ni težko ugotoviti, da se število zimskih in letnih tekov, plavalnih preskušanj, kolesarskih akcij, organiziranih planinskih pohodov v Sloveniji nenehno povečuje. Koledar postaja vse bolj natrpan: lani je bilo vanj uvrščenih 72 prireditev, letos že blizu sto. Povečuje se tudi število udeležencev: na vseh lanskih preskusih vzdržljivosti (razen na enem) je nastopilo več ljubiteljev rekreacije kot leto poprej. V lanskim vsestranskim akciji Brazde vzdržljivosti je prejelo priznanja 450 slovenskih »grč« ali petina več kot predlani. Bržčas pa zgolj po številu prireditev in udeležencev ni mogoče soditi o razmahu športne rekreacije, saj se veliko občanov ne udeležuje trimskih tekmovanj, temveč organizirano vadi v krajevni skupnosti, šoli in tovarni ali neorganizirano skupaj z družinskimi člani, prijatelji in znanci.

Minuli konec tedna so se na Gorenjskem pričele množične zimske prireditve. Na Jeprci so bili Zbiljski teki, na pobočju Jelovice pohodi in tekmovanja. V soboto bo v Hrastjuh Stucinov kronometer, v nedeljo v Cerkljah tek Po poteh Gorenjskega odreda, teden kasneje spominski pohod na Stol in tek Po poteh Kokrškega odreda v Dupljah, zadnjo januarsko nedeljo tek Po poteh kulturne dediščine v Lescah...

V čem je bogastvo teh prireditev? Prispevajo k ohranjanju revolucionarnih tradicij, saj potekajo proge po partizanskih poteh in stazah ter mimo spominskih obeležij. Krepijo telesno vzdržljivost in obrambno sposobnost naroda.

»Vzemimo za primer vojno in zimo z debelo snežno odejo in si zamislimo, kako hudo je hoditi po globokem snegu. In še nevarno, ker nič ne vidiš. Če pa vzameš tekaške smuči, v eni uri ali uri in pol prehodiš in pretečeš razdaljo trideset kilometrov. In če nosiš orožje, si ves čas teka pripravljen tudi za boj...« besede izkušnega tekača in borca Matevža Kordeža z Jamnika — besede, ki dovolj nazorno kažejo na pomen teka za rekreacijo ali za primer morebitne vojne.

In nenazadnje: množične prireditve so preskus slovnosti kraja in pripravljenosti krajanov za pomoč pri urejanju prog, razdeljevanju okrepčila, urejanju prometa. Spomnimo se samo preteklih cerkljanskih in dupljanskih tekov. Če je bilo le kanec upanja (beri: snega), je tudi po tristo krajanov, mladih in starejših, delavcev in kmetov iz vasi vzdolž proge nanašalo sneg in utrjevalo smučine.

C. Zaplotnik

V okviru sedemindvajsetih prireditev Po poteh partizanske Jelovice so bila v Dražgošah in okolici številna tekmovanja. Na sliki udeleženci odprtega prvenstva patrolj enot teritorialne obrambe.

Smuči menjavajo lastnike

Lani so na gorenjskih smučiščih ukradli 30 parov smuči, letos takoj po novem letu pa že 7 parov

Kranj — Samo v nekaj dneh novega leta, to je od 2. pa do 7. januarja, je na gorenjskih smučiščih zmanjkalo 7 parov smuči s palicami vred. Lastniki so jih pustili naslonjene na hotelsko stavbo, sami pa stopili na čaj. Ko so se vrnili, seveda smučji ni bilo več: Izginilo je imetje vredno od 15.000 do 35.000 din. To pa je vsekakor že vrednost, ki se krepko pozna na žepu. Vendar pa večina lastnikov, ki je prišla na postajo milice prijaviti tatvino, ni vedela za številko smučji, znamka in barva pa je včasih res premalo za identifikacijo.

Vendar pa niso na udaru le smučji, pač pa tudi smučarski čevlji. Ko je hotelski gost v Kranjski gori pustil čevlje kar na hodniku pred sobo, da bi se posušili, jih seveda čez nekaj ur ni bilo več. Tat jih je odnesel skozi stranski vhod.

Že lani je na gorenjskih smučiščih od februarja pa do konca zimske sezone zmanjkalo 30 parov smuči, od tega skoraj polovica — kar 14 parov na kranjskogorskih smučiščih. Večino smuči so lastniki brezbrizno pustili kar na smučišču v bližini hotela ali okrepčevalnice in za pol ure ali tudi več povsem pozabili nanje. Morda bi zato kazalo tudi pri smučeh misliti na samozaščitno ravnanje. Če že pustimo smučji brez nadzorstva, potem imejmo pri sebi vsaj listek s številko smučji in opisom, čeprav potem, ko smučji enkrat ni več, tudi upanja, da nam jih bodo miličniki našli, ni posebno veliko. Zato je bolje poskrbeti za varovanje smuči, po-

L. M.

PO JUGOSLAVIJI

LETOS SE DESET
NOVIH OBRATOV

Proces združevanja dela in sredstev kot ena najpomembnejših oblik spremembe gospodarske sestave na Kosovu in povezovanje te pokrajine z drugimi deli države, se je lani pospešeno razvijal. Po zadnjih podatkih je kosovsko združeno delo doslej s kolektivni v vseh koncev Jugoslavije sklenilo 59 samoupravnih sporazumov o skupni gradnji novih in razširitvi starih gospodarskih zmogljivosti.

Predračunska vrednost teh projektov znaša okoli 40 milijard dinarjev, ko bodo objekti naredi pa se bo v njih zaposlilo 13.000 ljudi. Štiri tovarne, ki so jih zgradili z združevanjem, so že lani začele obratovati. Trenutno uresničujejo 17 programov na podlagi združevanja, za druge pa pripravljajo dokumentacijo.

IMV STOPILA
V MEŠANO PODJETJE
ADRIA CARAVAN ITALIA

Delavski svet novomeške industrije motornih vozil je na zadnji seji potrdil vstop IMV v mešano podjetje Adria caravan Italiana. IMV je odkupila 20 odstotkov celotnega vpisanega kapitala, pomemben pa je tudi sklep, da se 40 odstotkov vsakoletnega dobička tega podjetja prenese v Jugoslavijo.

DVIGALA ZA SOVJETSKE
TOVORNJAKE

Ribiški Riko bo prodal Sovjetski zvezi sto dvigal tipa M-3 za tovornjake. Montirali jih bodo na sovjetska vozila znamke kamaz. Nova pogodba o prodaji dvigal je del že utečenega sodelovanja, saj Riko prodaja Sovjetski zvezi vse vrste hidravličnih stiskalnic, cestnih valjarjev in kotlov za prevoz trdolitnega asfalta.

SUHOKRAJINSKI KONJI
ZA ITALIJO

Kmetijska zadruga Krka Novo mesto TZO Suha krajina Žužemberk je lani izvozila v Italijo 60 konj, ki so jih vzredili suhokrajinski kmetje. Čeprav so se v Suhi krajini precej časa nagibali k reji drobnice, so v zadnjem času takšno misel povsem opustili in se v vedno večji meri posvečajo reji konj, ki je bolj ekonomična. Letos bodo iz Suhe krajine v Italijo izvozili 100 konj.

Rešeni (le) nekateri
komunalni problemi

Zaradi izpada sredstev v letih 1982 in 1983 Samoupravna komunalna interesna skupnost Kranj ne bo mogla uresničiti programa do leta 1985

Kranj — Na zadnji lanske seji skupščine Samoupravne komunalne interesne skupnosti Kranj so delegati ugotovili dvojce: vsa planirana sredstva (razen sredstev iz čistega dohodka) so pritekala več ali manj v skladu s finančnim načrtom; zamude pri pripravi dokumentacije sicer niso bistveno vplivale na izvajanje programa v letu 1983, veliko bolj neugodne pa so posledice prepočasnega dotoka sredstev iz čistega dohodka. Prav zaradi izpada teh sredstev, lani in v letu 1982, Samoupravna komunalna interesna skupnost ne bo mogla v celoti uresničiti začrtanega programa do leta 1985.

Za vzdrževanje komunalnih naprav skupne rabe v mestu ter cest v občini so lani precej naredili. Obnovljen je bil most čez Kokro na Bregu in Očanov most. Urejen je bil tudi usad v Javorniku, zgrajen propust na Škofjeloški cesti, urejeno odvodnjavanje na cesti na Rupo, podbetoniran most čez Kokro v Predosljah in zgrajen talni prag pod mostom v Predosljah. Začeli sta se deli pri urejanju Sejmskega in Gasilskega trga (kjer se je malo zatikalo), in se bosta nadaljevali letos. Postavljenih je bilo tudi nekaj tako imenovanih vzorčnih avtobusnih čakalnic v mestu.

Najpomembnejši objekt iz programa gradnje in obnove cest je bila lani prav gotovo obnova in ureditev 1,7 kilometra dolgega cestnega odseka v Zgornji Besnici. Predviden je bil tudi začetek gradnje vzhodne obvoznice od Čirč do Primskovega, vendar pa dogovor o sofinanciranju s Skupnostjo za ceste Slovenije ni bil po programu sklenjen. Do konca leta pa so morali odkupiti tudi objekte na

cesti Praše—Mavčiče—Podreča, ki jih bodo porušili zaradi gradnje hidroelektrarne Mavčiče.

Po programu je potekala gradnja ceste Iskra—Planika, ki se bo nadaljevala od Planike oziroma od Dinosa do čistilne naprave. Zgrajena je bila povezovalna cesta med staro in novo Zasavsko cesto, za uspešno pa lahko ocenimo tudi gradnjo Likozarjeve ceste. Za gradnjo Krožne ceste v Stražišču je bilo izdano lokacijsko dovoljenje, zbrane pa so bile tudi že ponudbe izvajalcev. Zaradi zamud pri pripravi projektov pa so naredili najmanj glede asfaltiranja pločnikov na cesti Staneta Žagarja in Jezerski cesti ter na Župančičevi ulici. Predvideno je bilo, da se bodo dela na Jezerski cesti začela še pred koncem minulega leta, vendar je tudi ta odsek počakal na letos.

Pri preskrbi z vodo je bil nedvorno najpomembnejši vodovod za naselje Meja, ki je bil s sodelovanjem krajanov zgrajen v rekordnem času. H kraju gredo dela na cevovodu med rezervoarjem Stražišče in križiščem Orehek ter obnova rezervoarja Pivka. Pomembna za boljše preskrbo z vodo pa so bila tudi lani začeta hidrogeološka vrtanja v Povljah, ki se bodo letos nadaljevala tudi pri drugih zajetjih.

Za kanalizacijo pa velja poudariti, da je bila večina sredstev namenjena za gradnjo glavnega zbiralnika GZ-1 v trasi Likozarjeve ceste od vzhodne vpadnice do Ceste 1. maja. Za Kuratovo naselje na Kokrici je bil zgrajen kanal v okviru gradnje avtoceste. V skladu s programom pa so potekale tudi priprave na začetek gradnje čistilne naprave. A. Zalar

Izobraževanje ob delu

V jeseniški občini skrbita za izobraževanje ob delu in usposabljanje Center usmerjenega izobraževanja in Delavska univerza — Tudi nove oblike usposabljanja

Jesenice — Na Jesenicah skrbita za izobraževanje odraslih po določilih zakona o usmerjenem izobraževanju Delavska univerza in Center usmerjenega izobraževanja. Obe delovni organizaciji sta si program dela in izobraževanja odraslih razdelili tako, da med njima ne prihaja do nesoglasja pri razpisih glede enakih ali podobnih oblik usposabljanja.

Delavska univerza bo letos skrbela za družbenopolitično izobraževanje in izpopolnjevanje družbenopolitičnih organizacij. Tako je v sistem idejnopolitičnega izobraževanja uvedla nove oblike kot so seminar za mentorje šole marksističnega izobraževanja, tematske in problemske seminarje in akcijsko usposabljanje članov ZK v osnovnih organizacijah krajevnih skupnosti. Obenem imajo

v programu izobraževanje samoupravljalcev, izobraževanje ob delu ter možnosti za pridobitev osnovnošolske izobrazbe, usposabljanje občanov za delovanje na področju splošne ljudske obrambe in družbene samosaščite, strojepisne in druge tečaje.

V centru usmerjenega izobraževanja pa predvidevajo predvsem usposabljanje ob delu s področja pridobivanja predelave in obdelave kovin po skrajšanem programu, s področja metalurgije po srednjem in nadaljevalnem programu ter kovinarstva in strojništva po srednjem in nadaljevalnem programu. Načrtujejo tudi več seminarjev, tečajev, kvalifikacij za delo, jezikovne seminarje, organizacijo ekskurzij ter razne storitve. Center usmerjenega izobraževanja se torej opredeljuje za tiste programe, ki so v občinskih planih upoštevani kot prednostni in temeljijo na dejanskih potrebah združenega dela.

Delavska univerza pa je sestavila svoj izobraževalni program po potrebah družbenopolitičnih organizacij, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti ter upoštevala med drugim tudi osebne izobraževalne potrebe občanov. D. Sedej

Zasedal izdajateljski svet Glasa
Za nami je zahtevno leto

Konec decembra se je v Kranju pod predsedstvom Mirka Birka iz Radovljice na 3. seji sestal izdajateljski svet našega časopisa. Osrednja točka dnevnega reda je bila obravnava poslovanja Časopisnega podjetja Glas v letu 1983, uresničevanje uredniške politike oziroma razprava o položaju Glasa na Gorenjskem. Za kolektivom Glasa je zahtevno leto 1983, ki mu je bil kolektiv kos, za kar zasluži priznanje, je bila enotna ugotovitev izdajateljskega sveta. Stroški izdajanja časopisa so presegli vse razumne meje. Kljub zmanjšanemu obsegu je bilo stroškov leta 1983 v primerjavi z letom 1982 za 3 milijone več. Posebej nas razveseljuje podatek, da se je število naročnikov v letu 1983 povečalo za 600.

Vztrajno pada delež družbene pomoči Glasu, kar je težko razumljivo, saj vztrajno ponavljamo izjemen pomen sredstev obveščanja v sedanjih razmerah. Ne pričakujemo, da bi bila ta pomoč pretirana. Morala pa bi se vsaj približati odstotkom, zapisanim v samoupravnem sporazumu med Glasom in ustanoviteljicami, občinskimi konferencami SZDL. Kolektiv Glasa je dobrodošla vsaka pobuda in tudi kritika družbe in njenih institucij, saj to prispeva k boljšemu delu. Nikakor pa kritike ne smejo biti neosnovane, brez poznavanja razmer, v katerih delo Glas, oziroma časopisa Glas nasploh. Zato je izdajateljski svet menil, da je treba nanj nasloviti kritike, oblikovane na frontno sestavljenih svetih za informiranje pri občinskih konferencah SZDL. Tako zasnovane ocene so kašipito Glasu. Izdajateljski svet je sklenil, da bo na prvi letošnji seji temeljito obravnaval lanske poslovanje, letošnje načrte gospodarjenja, prav tako pa bo na tej seji ocenil uresničevanje lanske uredniške politike in sprejel letošnje programske usmeritve.

Izdajateljski svet je na 3. seji potrdil osnutek oziroma okvire letošnjega gospodarskega programa, v katerem sta ponovno najbolj boleči točki skokovito naraščanje stroškov in padanje deleža družbene pomoči.

J. Košnjek

Slovinci na Koroškem

Avstrijsko odlikovanje
Janezu Wutteju-Lucu

Avstrijski zvezni predsednik dr. Rudolf Kirschlager je nekaj let podeljuje državljanom, ki so prispevali k osvoboditvi Avstrije izpod fašističnega jarma, posebno odličja — ČASTNI ZNAK ZA OSVOBODITEV AVSTRIJE. Precej koroških Slovencev je že prejelo to odlikovanje.

Med letošnjimi dobitniki častnih znakov so tudi štirje koroški Slovenci: Janez Wutte-Luc, predsednik Zveze koroških partizanov in tajnik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, doma iz Vesel pri Šentprimozu, Pavel Šeiner iz Sinče vasi, Štefan Šturm iz Mokrinj in dr. Anton Wutte.

Za znanega koroškega aktivista in partizana je častni znak posebno priznanje, saj je bilo težko priborjeno, prav tako pa podelitev sovpada z njegovo 65. obletnico.

Janez Wutte-Luc živi bogato življenje. Je sredi življenja in boja naše narodnostne skupnosti na Koroškem. Odločen je kot predsednik Zveze koroških partizanov, pa kot tajnik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, kratka povsod, kjer se Luc pojavlja in deluje. Trdo in naravnost pove svoje mnenje. V najtežjih trenutkih koroške zgodovine, v času nacizma, je odločni mož vedel, kje mu je mesto. Kot partizan se je boril na najbolj nevarnem delu za partizanski boj — na področju severno od Drave, na

Svinški planini. Luca poznamo kot graditelja povojnega boja Slovencev za pravice, gonilno silo gradnje otroškega vrtca in kulturnega doma v Šentprimozu in kot stober akcij za obnovo ter postavitev mnogih spomenikov partizanskega boja na Koroškem. Luc pogosto prihaja tudi k nam na Gorenjsko, k svojim tovarišem partizanom, ter krepi vezi med nami in rojaki onstran Karavank.

V imenu Gorenjcev in uredništva Glasa iskrene čestitke!

J. Košnjek

Sindikrat pred zahtevnimi nalogami

Socialna varnost delavcev, področje pridobivanja in razporejanja dohodka sta le dve od pomembnejših nalog sindikata v tem letu — V Kranju so kljub dobremu gospodarjenju v delovnih organizacijah še vedno nekateri delavci povsem na repu z osebnimi dogodki — Sindikat je ponekod predlagal spremembe pravilnikov o nagrajevanju, poleg materialne pa naj bi uvedli še moralne stimulacije delavcem za dobro delo

Kranj — »V preteklem letu smo se v sindikatu bolj kot kdajkoli srečevali — posredno in neposredno — s problemi upadanja življenjskega standarda delavcev,« je ob ocenjevanju dela v pravkar minulem letu poudaril predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Kranj Ivan Torkar. Ta problem še posebej izstopa v nekaterih delovnih organizacijah, kjer so bili delavci v izredno nizkim osebnimi dohodki predvsem zaradi določenega sistema nagrajevanja. Do takšnega zaključka so pri občinskem sindikalnem svetu prišli ob številnih delovnih obiskih v delovnih organizacijah. Podatek, da je bilo v avgustu lani v kranjski občini nekaj več kot 200 delavcev z manj kot 10.000 din osebnega dohodka, ne pove zadosti.

»V nekaterih delovnih organizacijah so sledili pobudam sindikata in so že spremenili pravilnike o nagrajevanju, s katerimi so v dokajšnji meri lahko popravili osebne dohodke tudi najslabše plačanimi delavcem, vendar pa se tam, kjer je rast dohodka zelo nizka, prav gotovo ne da veliko storiti,« kar čez noč. Ena od možnosti je seveda dopolnilno delo, ki pa ga tudi vsi delavci z nizkimi osebnimi dohodki sne sprejemajo. Prav zato so se pri kranjskem sindikalnem svetu odločili, da bodo sicer še naprej spremljali gibanje naj-

nizjih osebnih dohodkov delavcev, vendar pa ga bodo primerjali z dohodki na družinskega člana. Zanimivo je namreč, da je bilo med temi 200 najslabše plačanimi delavci v Kranju le nekaj takšnih, ki so izpolnjevali pogoje za pridobitev ene od oblik od socialnih pomoči, pri katerih je za dodelitev odločilen dohodek na družinskega člana, ne pa osebni dohodek posameznika.

Ceprav ob upadanju življenjskega standarda pogosto začnemo razgovore s temo o osebnih dohodkih, pa bi verjetno morali v delovnih organizacijah, še posebno tam, kjer le s težavo pridobivajo dohodek, in se jim to še kako pozna tudi na osebnih dohodkih, vendarle usmeriti zanimanje delavcev tudi na ostale pokazatelje gospodarjenja,« meni predsednik sindikalnega sveta Ivan Torkar. »To naj bi bila poleg drugih nalog v tem letu ena pomembnejših zadolžitve sindikalnih delavcev, še posebej ob trimesečnih ali še pogostejših pregledih gospodarjenja. Letos, ko začnemo izvajati načrt dolgoročnega razvoja ekonomske stabilizacije, naj bi v vseh delovnih sredinah ugotovili ali imajo možnosti za večimensko delo, kako so izkoriščeni stroji ... V nekaterih delovnih organizacijah, kjer zaradi izvoznih nalog prihaja do velikih konic, delavci z razumevanjem delajo po deset ali več ur celotno 16 ur.

kot na primer delavke v Iskri, ali pa proizvodnim delavcem prisločijo na pomoč tudi režijski delavci, kot je to primer v Alpetouru tozdu Kmetijske mehanizacije. Drugje pa je treba veliko prepričevanja, da se zaradi takšnih nujnih nalog delovni čas podaljša. Prav zato menim, da

je izrednega pomena uvajanje stimulativnega načina nagrajevanja, o čemer v sindikatu že zelo dolgo govorimo. Ob tem pa bi kazalo uvesti tudi različne oblike moralne stimulacije za najboljše delavce.

Sindikrat si torej v tem letu zastavlja pomembne naloge, še posebej takšne, s katerimi si znova utrjuje svoj pomen. Že v preteklem letu je bilo zaradi težkega gospodarskega položaja značilno, da se je vloga sindikata v delovnih organizacijah bistveno spremenila, še posebej pa je zbledela tista vloga sindikalnih delavcev, ki je veljala pred leti. Takrat so namreč skrbeli le za ozimnico, rekreacijo in morda še kaj. Sedanje razmere terjajo tudi drugačno usposobljenost sindikalnih delavcev; zato so se v kranjski občini že odločili za krajše enodnevnne seminarje za sindikalne delavce, v pomoč pri njihovem delu pa jim bodo tudi stalni delovni obiski.

»Še posebej pa bo za učinkovito razreševanje pomembnih nalog v tem in tudi prihodnjih letih pomembna usklajenost delovanja vseh družbenopolitičnih organizacij v občini,« pravi Ivan Torkar. Strogo ločevanje nalog ali pa načelo, da se vsi lotevajo vsega, najbrž ne more dajati posebnih učinkov. Sindikat seveda ostaja pri nekaterih svojih osnovnih nalogah, kot je zagotavljanje socialne varnosti delavcev ter seveda področje delitve in ustvarjanja dohodka. V Kranju so s takšnim načinom dela, ko posamezne akcije usklajujejo med družbenopolitičnimi organizacijami, že dosegli dobre rezultate. S tem bo treba tudi nadaljevati. Le tako bo mogoče ugotavljati tudi, kdo je odgovoren za uspeh neke akcije.

L. M.

Tisoč novih telefonskih priključkov

Pri Podjetju za ptt promet Kranj načrtujejo, da bodo letos vključili v telefonsko omrežje na Gorenjskem okoli 1200 novih telefonskih naročnikov — Denar le za najbolj nujne naložbe

Kranj — V Podjetju za ptt promet Kranj predvidevajo, da bodo letos povečali število pošt za dve filijalni pošti: na Planini pri Kranju in v Bistrici pri Trzinu, tako da bomo na

Gorenjskem imeli skupno 48 pošt in 12 pošt zbiralnic ali na 3.000 prebivalcev eno ptt enoto. Pošto Duplje nameravajo preseliti v nove adaptirane prostore, pripravljali pa se bo-

do na razširitev poštne prostorov v Bohinjski Bistrici in v Gorenji vasi. Nabavili bodo opremo za filijalno pošto na Trati v Škofji Loki, ki bo začela poslovati v začetku leta 1985, medtem ko ostane pomembna naloga poštne center v Kranju.

Gorenjski poštari bodo avtomatsko telefonsko centralo v Kranju povečali za 40 priključkov in tako bo zmogljivost 240 priključkov nudila nove možnosti za nadaljnje vključevanje telesa naročnikov, saj je v zadnjem času za telegrafijo vedno večje zanimanje.

Zmogljivosti avtomatskih telefonskih central se bodo letos povečale za 1.548 priključkov, od tega v Mojstrani za 40, v Gorenji vasi za 608 in v Železnikih za 900 priključkov. Ob koncu prihodnjega leta bo na Gorenjskem 28.500 telefonskih priključkov.

Tam, kjer so še brez telefonskega omrežja, predvideva Podjetje za ptt promet Kranj namestitve novih javnih avtomatskih govornic, nabavili jih bodo 15. Vzporedno s povečanjem zmogljivosti avtomatskih telefonskih central se bodo povečale tudi spojne poti med posameznimi centralami, kar bo omogočilo večjo prepuštnost telefonskega prometa in manjše število izgub v prometu.

Gorenjski poštari v letošnjem letu v planu naložb predvidevajo za odplačilo najetih kreditov okoli 29 milijonov dinarjev, za naložbe republiškega pomena 30 milijonov dinarjev, za naložbe skupnega pomena na Gorenjskem pa 188 milijonov dinarjev. Podjetje za ptt promet na področju investiranja rešujejo sredstva interesne skupnosti za ptt promet, saj bo skupnost letos pridobila okoli 62 milijonov dinarjev, medtem ko bodo tudi gorenjske delovne organizacije prispevale sredstva v višini 105 milijonov dinarjev. Plan investicijskega vzdrževanja v višini 7,5 milijonov dinarjev obsega le vzdrževanje najbolj nujnih objektov. Zaradi odrekanih in stabilizacijskih prizadevanj bodo lahko pokrili le tretjino potreb, ki jih terjajo uporabniki ptt storitev na Gorenjskem.

D. Sedej

Objave v Uradnem vestniku Gorenjske

Kranj — 23. decembra lani je izšla 27. številka Uradnega vestnika Gorenjske. V njej objavlja predpise občina Radovljica. Med predpisi samoupravnih organov pa so objavljeni predpisi Samoupravne komunalne interesne skupnosti občine Trzin, Občinske zdravstvene skupnosti Trzin in Krajevne skupnosti Čirče v kranjski občini.

Poleg odloka o ustanovitvi komisije za odlikovanja, odloka o ustanovitvi komisije za občinska priznanja in odloka o spremembi in dopolnitvah odloka o priznanjih občina Radovljica objavlja tudi odlok o sprejemu zazidalnega načrta za centralno območje Radovljice. Ta zazidalni načrt urbanistično urejuje prostor, ki ga omejujejo Kranjska cesta, Jalnova cesta, Ljubljanska cesta, Gubčeva ulica, Kolodvorska cesta, rob jeze nad Lancovim, Kajuhova ulica, prostor med Prešernovo ulico in Cankarjevo cesto, Cankarjevo naselje, Gorenjsko cesto, ulico Staneta Žagarja in Gradnikovo ulico.

V tej številki pa je objavljen tudi sklep o soglasju k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi in k statutu Telesnokulturne skupnosti Radovljice. Soglasje je dal izvršni svet skupščine občine Radovljica na seji 22. novembra 1983.

Samoupravna komunalna interesna skupnost občine Trzin objavlja ugotovljeni sklep o višini stopnje, ki se zadržuje za vzdrževanje komunalnih objektov in naprav pri Samoupravni komunalni interesni skupnosti občine Trzin za leto 1984. Udeleženci, ki so sklenili samoupravni sporazum in aneks k samoupravnemu sporazumu o temeljnih plana, so se obvezali, da bodo letos v Samoupravni komunalni interesni skupnosti občine Trzin združevali sredstva po stopnji 1,75 odstotka na bruto osebne dohodke; in sicer nepovratno iz dohodka za vzdrževanje komunalnih objektov in naprav.

Občinska zdravstvena skupnost Trzin objavlja Samoupravni sporazum o

Srečanje z duhovniki

Radovljica — Komisija za odnose z verskimi skupnostmi pri Skupščini občine Radovljica in koordinacijski odbor za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica bosta v sredo, 11. januarja pripravila vsakoletno srečanje s predstavniki verskih skupnosti v radovljiški občini. Na srečanju, ki ga običajno pripravijo na začetku leta, bodo izmenjali poglede na odnose med samoupravnimi družbo in verskimi skupnostmi. Poleg duhovnikov Rimokatoliške cerkve so na srečanje povabljeni tudi predstavniki Jehovih prič za območje Begunj in Radovljice ter predstavniki Adventistične cerkve.

Podeljena priznanja občine Škofja Loka za leto 1983

Velika plaketa EGP in Gorenjski predilnici

Škofja Loka — Na včerajšnji slovesnosti v počastitev praznika občine Škofja Loka so podelili priznanja občine Škofja Loka za leto 1983; veliko plaketo, malo plaketo, nagrado občine in pismo priznanje.

Veliko plaketo so letos podelili kolektivu delovne organizacije Embalažno grafično podjetje Škofja Loka za 25-letnico delovanja in uspešnega razvoja in kolektivu delovne organizacije Gorenjska predilnica ob 50-letnici delovanja za dosežene uspehe pri modernizaciji in širjenju proizvodnega procesa in uspešno vključitev v mednarodno delitev dela.

Malo plaketo so podelili Vokalnemu kvintetu Jelovica za 15-letnico uspešnega delovanja na glasbenem področju, Dragu Frelihu iz Škofje Loke za izredne športne dosežke, Ivanu Kepicu iz Škofje Loke za prizadevano delo pri razvoju komunalnih dejavnosti v občini, Stanetu Krapežu iz Škofje Loke za dosežene uspehe pri razvoju Avto-moto društva Škofja Loka in dolgoletno družbenopolitično delo in Dr. Bojanu Petriču iz Škofje Loke za dolgoletno

ustanovitvi občinske zdravstvene skupnosti Trzin in Statutu občinske zdravstvene skupnosti. V obeh dokumentih so opredeljene pravice in dolžnosti, organizacija, delovanje in poslovanje te skupnosti.

Iz poročila o izidu referenduma za uvedbo podaljšanja krajevnega samoprispevka za dograditev družbenega doma v Čirčah, ki ga objavlja Krajevna skupnost Čirče, je razvidno, da je referendum 11. decembra lani v krajevni skupnosti uspel in da je za podaljšanje samoprispevka glasovalo 51,33 odstotka upravičencev. Na podlagi tega je krajevna skupnost sprejela tudi sklep o uvedbi podaljšanja krajevnega samoprispevka za dograditev družbenega doma v Čirčah. Samoprispevek bodo krajsani plačevali od 1. januarja letos do 31. decembra 1985. Investicijski stroški za dograditev doma bodo predvidoma znašali 8 milijonov dinarjev. S samoprispevkom bodo zbrali okrog 6 milijonov dinarjev, preostali del pa bodo prispevali Občina iz združenih sredstev, delovne in druge organizacije ter občani s prostovoljnim delom.

Ste že naročili Uradni vestnik Gorenjske za leto 1984? Če ga želite redno prejemati, nam pošljite naročilnico na naslov: CP Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1 s pripisom, koliko naslovov Uradnega vestnika Gorenjske želite dobivati v letu 1984. Posamezna številka Uradnega vestnika stane 100 dinarjev, celoletna naročnina za en izvod pa 2.000 dinarjev. Objava v Uradnem vestniku Gorenjske pa stane 54 dinarjev za kolonski centimeter.

A. Ž.

Uspešno delo loških tabornikov

Škofja Loka — Delo v občinski zvezi tabornikov Škofja Loka je dobro utečeno in organizirano. Z občinim zborom so sredi decembra pregledali celoletno delo v organizaciji, ki v loški občini v petih odredih združuje približno 1000 pretežno mladih ljudi. Pregledali so delo v osnovni dejavnosti in podkomisijah ter se dogovorili za program dela.

Predsednik zveze tabornikov občine Škofja Loka je na zboru poudaril napredek v delu. Delo v treh odredih je sicer pešalo, vendar sta odreda Zelenega Žirka iz Žirov in Selški odred iz Železnikov dobro zaživela in normalno delujeta zlasti po zaslugi izkušenih vodij, nekdanji zelo aktivnih tabornikov, ki so se ponovno vključili v organizacijo. V Gorenji vasi razmere žal niso urejene. Njihov glavni problem je pomanjkanje ustreznega prostora in vodnikov. Družina medvedkov in čebelic deluje zadovoljivo in se redno udeležuje vseh akcij, z vodstvom osnovne šole se bodo januarja dogovorili za prostor. Odred Svobodnega Kamnitnika

iz Škofje Loke in odred Sorškega polja s Trate dobro delujeta in se njihovo delovanje odraža tudi v okviru krajevnih skupnosti.

Naloga, ki so si jih zadali lani, so uspešno uresničili. Glavna skrb je bila namenjena ureditvi zastarelega tabornega prostora v Fažani pri Pu. kjer se je v 23 letih zvrstilo več kot 10.000 tabornikov. Kadrovska komisija, komisija za taborjenje in gospodarska komisija so z dobrim načrtovanjem in marljivim delom uredili v Fažani novo kuhinjo, pokrito jedilnico in nove sanitarije s tuši, tako da je poskrbljeno za osnovne higienske potrebe in življenjsko raven tabornikov. Delno je bila obnovljena tudi taborna oprema, več pa jo bodo obnovili prihodnje leto. Velik dvig življenjskih stroškov in padec realnih osebnih dohodkov so povečali zanimanje za taborjenje. Tako je letos v Fažani taborilo več kot 700 tabornikov, v glavnem otrok in mladine iz taborniške organizacije, Partizana, mladih športnikov. Kot gostje so se jim pridružili mladi iz pobratene občine Sela na Koroškem in skupina otrok naših delavcev na začasnem delu v Zvezni republiki Nemčiji. 120 tabornikov je taborilo v Fučkovcih ob Kolpi, kjer je taborjenje primernejše za izvedbo pravega taborniškega programa in je manj počitniško. Najpomembnejši tabor pa je na Pokljuki, kjer se je zbralo okoli trideset tečajnikov iz vseh odredov, ki so nabirali osnovne veščine in znanja, ki jih morajo poznati bodoči vodniki. Vzgoji kadrov je namenjen precej sredstev in ogromno dela.

Tudi v prihodnje bodo loški taborniki sledili temeljnemu vsebinskim izhodiščem, med katerimi zavzema posebno mesto razvijanje in obujanje tradicij NOB, ki jih gojijo na različnih tekmovanjih in spominskih svečanostih. Pri taborniški vzgoji je glavni namen stik z naravo in okoljem, življenje in preživetje v naravi, te veščine pa so pomembne tudi v sistemu splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Za uspešno delo v naslednjem letu bo treba vložiti veliko naporov za vzgojo novih kadrov. Že v začetku leta bo organiziran vodniški tečaj, na katerem bodo izkušenejši taborniki dobili osnovno teoretično znanje, na podlagi katerega bodo lahko kasneje prevzeli vodstvo odredov. Druga velika naloga, ki so si jo zastavili, je posodobitev opreme za taborjenje in temeljita obnova taborniškega doma na Visokem ter v Škofji Loki.

J. M.

Zlata značka ZRVS Jugoslavije Stanetu Krapežu — Na slovesnosti ob 42. letnici dražgoške bitke je Stane Krapež, dolgoletni predsednik prireditvenega odbora Po poteh partizanske Jelovice, prejel zlato značko Zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije. Izročil mu jo je Janez Japelj, predsednik republiške konference ZRVS Slovenije. — Foto: F. Perdan

Prejeli smo

V 94. številki «GLASA» dne 9. 12. je izšel članek ki ga je napisala novinarka Darinka Sedej. Ker je prišlo v tem članku do dezinformacij oz. netočne razlage o kategorizaciji kmetijskih zemljišč v občini Jesenice, čes, da je Kmetijska zemljiška skupnost »vrgla« v nerazumljivo dobro II. kategorijo kot hrib, pod hribom pa je nižinska zemlja s poljem v slabi IIIb. Nadalje članek informira občane o II. kvaliteti zemlje, ki da je po novem v IIIb, daje Izvršni odbor Kmetijske zemljiške skupnosti naslednje pojasnilo:

Kategorizacijo kmetijskih zemljišč je izdelal Geodetski zavod Ljubljana v sodelovanju z Biotehniško fakulteto v Ljubljani ter Kmetijsko zemljiško skupnostjo občine Jesenice. Pri izdelavi je sodeloval tudi Komite za urejanje prostora in varstvo okolja pri SO Jesenice. Kategorizacijo in nadaljnjo fazo coniranja preverja v vseh občinah Medresorska republiška komisija, kar bo storjeno tudi v občini Jesenice.

Študija je narejena po navodilih Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ljubljana. KZS se je pri delu strogo držala teh pravil oz. navodil. Geodetski zavod je nalogo izvajal tudi na osnovi aeroposnetkov in je v nekaterih primerih prišlo do napačnih interpretacij pri kabinetnem delu, vendar smo sproti usklajevali in odpravljali napake. Zato je kategorizacija narejena na strokovni osnovi in nihče od sodelujočih ni niti slučajno ničesar »vrgel« v to ali ono kategorijo.

Dokument je na razpolago vsem zainteresiranim pri KZS občine Jesenice, Komiteju za urejanje prostora in varstvo okolja pri SO Jesenice in Geodetski upravi. Vsako drugačno interpretiranje in na drugem mestu ima lahko neželjene in težke posledice. Lažna informacija je dezinformacija in torej zgubi vsak smoter pravilnega informiranja. Zbudi sum pri bralcih, da vsakdo lahko dela kar hoče in kompromitira institucije, ki na problemu delajo, kompromitira tudi močno brani in popularni časopis «Glas» itd. Zato naj si zainteresirani za resnico ogledajo verodostojno dokumentacijo na pristojnem mestu, kjer bodo dobili tudi točna pojasnila.

Pripominjamo, da IIIb kategorije ni, da nam je nerazumljiv termin II. kvaliteta — torej je članek s te strani napisan za preprostega bralca, nerazumljivo in si ga vsakdo razlaga čisto po svoje kakor ve in zna.

Novinarki «Glasa» in vsem občanom so vrata pisarne Kmetijske zemljiške skupnosti odprta, njeno delo je javno in se vsakdo o resnici lahko vedno prepriča. Samo z resnico do pravice in pravilne obveščnosti javnosti.

In še to: v polemiko okrog osnutka zazidalnega načrta za območje Selo se ne želimo spuščati. Povemo naj le, da je KZS občine Jesenice uradno zavzela stališče do osnutka zazidalnega načrta.

Izvršni odbor
Kmetijske zemljiške skupnosti

Novatorji leta

V jeseniški železarni so trem avtorjem tehnične inovacije podelili nagrado Novator leta — Povsem nova elektroda in prihranki, tehnološki proces pa se ni spremenil

Jesenice — Vsako leto podeljujejo v jeseniški železarni priznanja najbolj uspešnim novatorjem. Letos si nagrado Novator leta enakovredno delijo trije avtorji Ivan Mesec, Janez Zaveljcina in Jernej Markež. Nagrado so dobili za inovacijo pri zamenjavi hausmanita z železovim oksidom in leseno moko pri elektrodni Jadran.

Elektroda Jadran, piše v obrazložitvi, se v temeljni organizaciji združuje dela elektrode jeseniške železarne izdeluje že več let. Zaradi velikega povpraševanja je proizvodnja stalno naraščala in pred to inovacijo narasla že na 3.000 ton letno. Poleg domačih surovin so za elektrodo uporabljali tudi uvožene surovine.

Zato da bi znižali proizvodne stroške, predvsem pa zmanjšali porabo dragih uvoženih surovin, so avtorji opravili vrsto poskusov s surovinami in materiali domače proizvodnje in izvora. Po daljših prizadevanjih jim je uspelo, da so zamenjali uvoženi hausmanit z železovim oksidom, ki ga v železarni dobijo kot postranski produkt pri regeneraciji kislin v temeljni organizaciji združenega dela hladna valjarna in z višjim dodatkom lesne moke, ki jo železarjem dobavlja LIP iz Bohinjske Bistrice.

S to inovacijo so avtorji izboljšali varilnotehnične lastnosti elektrode, ki je postala na tržišču cenejša in dosegla višjo prodajno vrednost.

Skupni prihranek, ki so ga dosegli v proizvodnji elektrode, znaša od leta 1980 do 1983 skoraj 34 milijonov dinarjev, kar pomeni, da je povprečni letni prihranek skoraj 17 milijonov dinarjev. Z novo elektrodo so nehali proizvajati in prodajati klasično elektrodo in zdaj se izdeluje in pro-

daja le jeseniška, ki so jo imenovali Jadran S. Le-to so odobrile in registrirale ladijske klasifikacijske družbe kot povsem novo elektrodo.

Jeseniški inovatorji se zaslužijo še posebno pohvalo, saj se ob novi elektrodni tehnološki proces ni spremenil.

D. Sedej

Tudi to se zgodi

Na zadnji seji skupščine Samoupravne komunalne interesne skupnosti Kranj je v razpravi o uresničevanju programa komunalnih dejavnosti v občini za leto 1983 Tone Roblek pojasnil, da so si v organih skupnosti zares (in večkrat) prizadevali, da bi pravčasno uspeli dobiti dokumentacijo za ureditev pločnikov na Cesti Staneta Žagarja, Jezerski cesti in Župančičevi ulici. »Vendar nam kot zakleto to ni uspelo,« je rekel Tone Roblek.

Ko smo v začetku minulega leta v Glasovi Okrogli mizi razpravljali o komunalni dejavnosti oziroma delih v letu 1983, je bilo postavljeno tudi vprašanje, kdaj bodo urejeni pločniki na Cesti Staneta Žagarja, saj so že prava kranjska sramota. Takrat je bil odgovor, da bodo pločniki zagotovo urejeni v letu 1983.

In kaj zdaj? Kot zakleto se kranjska sramota lani ni dala in se bo posmihala tudi še letos. Še dobro, da vemo, da so bili minulo leto zanjo krivi projektanti.

A. Ž.

Mirko Štifter, graver: Tudi obrt zahteva modernejsše stroje

Poznam ga še iz Save. V njegovo delavnico smo včasih nosili gravirat razne napisne ploščice za vrata, stroje, orodja, pri njem so dokončno oblikovali uvoženi ali doma narejeni kalupi za avtomobilske plašče. Precizno, natančno delo. Nekaj med orodjarskim in finomehaničnim delom, se zdi. Oboje skupaj pomeni graverstvo.

Izučil se je pri mojstru Hladniku v Iskri. Sposoben človek je bil, dober učitelj. Visoko umetniško obrtno šolo je imel za seboj, svoj čas je delal v državni kovnici. Pretanjene natančnosti so se naučili od njega, umetnosti lepega pisanja na kovino. Delo je potem delalo mojstre. 15 let je bil Mirko Štifter graver v Savi, 12 let pa je zdaj že samostojni mojster. Ko je šel na svoje, je začel z gravuro orodij za tehniške izdelke — za razne slovenske proizvajalce gumenih izdelkov, pa z osnovnimi graverskimi deli, kot so žigi za topla žigosanje, zlati tisk in podobno. Zadnjih pet let, odkar ima svojo delavnico na Bregu ob Savi, pa je začel tudi z izdelavo gumijastih žigov. Proizvajalci, ki so pri njem naročili ostala graverska dela, so ga nagovorili za to. Neverjetno, koliko vrst žigov potrebujejo danes delovne organizacije! Samo pogledjmo kartonček pri volnenem puloverju, pri čevljih, pri obleki, pri gospodinjskem stroju. Vrsta žigov je udarjena nanj. Sploh jih ne opazimo. Ko pa pregledujemo knjigo žigov, ki jih je zadnja leta izdelal Mirko, se šele zavemo, da so to v resnici le žigi, ne tiskani znaki. Natisnjena je le osnova, vsi ostali znaki, ki opozarjajo na širjenje, krčenje, na način pranja in čiščenja ali pa pri gospodinjskem stroju na dovoljeno električno napetost, število obratov in podobno, vse to so žigi. Kartonaste škatle, v

katerih so embalarani izdelki, imajo vse manj natisnjenih napisov. Večina opozoril je žigosanih. Ko je bil pred leti hud problem za kartone in so kartonaže oskrbovale delovne organizacije le s kartoni z določenimi vrstami opozoril, so se dogovorili, da bodo kartone opremljali sami po potrebi. Zdaj udarjajo nanjo le tisti žigi, ki odgovarja materialu, stroju v njem. To je velik prihranek, delo pa poenostavljeno. Zato dobiva Mirko vse vrste naročil za žige. Tudi v rušini jih izdeluje in v drugih jezikih. Zanj so izvedele tudi razne organizacije, krajevne skupnosti, društva, zasebniki in naročil za žige ne zmanjka. Menda je edini izdelovalec žigov na Gorenjskem in ljudem, ki vedo zanj, ni treba več prosjati in celo večnost čakati nanje v Ljubljani. Povedati je treba le želje, po potrebi predložiti risbo, Mirko pa po posebnem postopku izdelava gumijast žig, nalepljen na leseno ročko.

Vendar so žigi postranska dejavnost Štifterjevih dveh, očeta Mirka in sina Zvoneta. Moderna graverska orodja pričajo, da tu opravljajo zahtevna graverska dela, posamezne dele orodij za nove dele strojev po naročilu delovnih organizacij. Graverjev je danes v Sloveniji že kar dosti in delovne organizacije jih iščejo za svoje kooperante. Mirko Štifter je zadovoljen s svojimi »delodajalci«. Sami skrbijo za material. Postavijo mu ga, on naredi svoja graverska dela, izdelke odpeljejo. Veliko je vredno, če imaš delo takó organizirano, kajti velike težave so danes prav z graverskimi materiali. Pa ne le z graverskimi. Danes imajo težave z materiali prav vsi obrtniki, ki jih morajo kupovati sami. Graver pa mora skrbeti le za dobre stroje. Če imaš dober, moderen stroj, je delo lažje. Vendar ti stroji niso avtomatični. Delati je treba z rokami, z očmi, prav te najbolj trpe. Če nimaš prave volje, potrpljenja, pa tudi roke, ne boš nikoli dober graver. Oči tudi Mirka najbolj skrbe. Močno se mu je že poslabšal vid, predvsem zadnja leta. Kakšen nov stroj bi moral nabaviti, razmišlja. Zunaj se dobe odlični, elektronsko vodeni. A kaj, ko pri nas obrtnik zdaj lahko uvozi le fezerne dele za stroje, stroja samega pa ne. Pa vendar bodo lahko kvaliteto pa tudi konkurenco držali le, če bodo imeli modernejsše, bolj izpopolnjene stroje. Veliko ceneje bi lahko delali, predvsem pa bi bili kvalitetni. Kvaliteta je tu najpomembnejša. Še vedno upa, da bodo odgovorni spredvideli, do so novi stroji tudi za obrtnika nujna, ne le muha enodnevnica.

D. Dolenc

Mirko Štifter: »Zadovoljen sem s svojim delom. Delavnico sem si uredil, dela in naročil je dovolj, z materiali me oskrbujejo delovne organizacije, s katerimi imam kooperantske pogodbe, le nove, modernejsše stroje bo treba nabaviti, da bomo obdržali kvaliteto.« — Foto: D. Dolenc

50 let Gorenjske predilnice

Priznanje za moderno proizvodnjo

V zadnjih desetih letih so bile investicije v Gorenjski predilnici namenjene bolj-šemu izkoriščanju zmogljivosti, odpravljanju ozkih grl v proizvodnji in izboljšanju delovnih pogojev

Škofja Loka — Gorenjska predilnica, ki je včeraj prejela veliko plaketo občine Škofja Loka, letos praznuje 50-letnico delovanja. Prvi začetki segajo v leto 1934 in od tedaj se je razvila v moderno tekstilno organizacijo.

Za svoje uspešno delo in razvoj je kolektiv Gorenjske predilnice že leta 1961 prejel veliko plaketo občine Škofja Loka. Ker pa delovna organizacija praznuje letos zlati jubilej, je bila zaradi doseženih uspehov pri modernizaciji proizvodnega procesa in uspešne vključitve v mednarodno delitev dela ponovno predlagana

za najvišje občinsko priznanje.

Najpomembnejši mejnik za delavce Gorenjske predilnice je izvolitev prvega delavskega sveta 10. septembra 1950. Od tedaj dalje, ko je delavski samoupravljanje dobilo realno gospodarsko osnovo, se je začel vzpon tovarne. Delavci so vsak trdo prisluženi dinar vložili v obnovo, razvoj in razširitev proizvodnih zmogljivosti.

Leta 1956 so stekli obnovljeni stroji v bombazni predilnici. V letih 1961—1962 so razširili proizvodni program, saj so začeli izdelovati

tekstuirano prejo. Leta 1967 je bil uveden tehnološki postopek predenja akrilnih prej, v bombazni predilnici pa so dokupili česalne stroje, ki so omogočili proizvodnjo česane bombazne preje. Potrebe po izboljšanju kvalitete preje so narekvale tudi nakup strojev za avtomatsko previjanje in elektronsko čiščenje. V isto obdobje spada nova Hamel sukalnica.

Novi fiksni stroji v kodranki, ukinitve viskozne predilnice in postavitve še ene polčesane predilnice HB akrilnih prej pomeni novo gospodarsko prelomnico v Gorenjski predilnici. Od proizvajalca bombaznih prej in viskoze se je Gorenjska predilnica usmerila v izdelavo kodranih filamentov in trikotajnih prej iz akrila, volne in mešanice. Logična posledica je bila izgradnja lastne barvarne, saj je bilo treba nov asortiman pobarvati. Barvarna predv je bila zgrajena v letih 1969—1970, s kasnejšimi predelavami pa je dosegla današnjo velikost. Nakup strojev za ukretnje akrilnih prej v letih 1971—1972 pomeni novo kvaliteto v tehnologiji dodelave trikotajnih prej.

Vse do leta 1972 se je Gorenjska predilnica razvijala in širila na že utečena področja proizvodnje in prodaje prej za reprodukcijo. Z nakupom pletilnih in plemenitilnih strojev ter klopkarjev pa se je odločila preizkusiti in uveljaviti tudi kot proizvajalka artiklov za široko potrošnjo jersey in volne za ročno pletenje.

Največja investicija v zadnjem desetletju je bila leta 1975 uvedba popolnoma novega tehnološkega postopka predenja bombaz in umetnih vlaken po takoiimenovanem open-end postopku, ki je pomenil za Gorenjsko predilnico opustitev dotedanjega postopka predenja bombazne preje po trčilindrskem postopku in prehod na povsem novo kvaliteto bombazne in sintetične preje. Ta način predenja je omogočil boljše delovne pogoje in bistveno večjo produktivnost. V tem času je bil na novo postavljen tudi obrat trgalnice z namenom, da se doma pripravijo HB mešanice v različnih razmerjih akrilnih vlaken. Z linijo za predelavo ostankov pa je Gorenjska predilnica dobila možnost, da precej odpadkov vrne v proizvodnjo.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ Od vpisa do diplome

Gorenjska po deležu kadrov z višjo in visoko izobrazbo občutno zaostaja. Tudi letošnji podatki o brucih ne kažejo, da bi zaostanek kaj kmalu ujeli. Na obe slovenski univerzi se je namreč v študijskem letu 1983/84 v prvi letnik vpisalo 862 gorenjskih študentov za redni študij in 377 za študij ob delu. To je le osem več rednih študentov kakor leto prej, za študij ob delu pa se je odločilo 72 študentov več.

Kaže, da je mimo večletno upadanje zanimanja za študij ob delu in da se bo utrdilo na novi, precej nižji ravni. Spodbudno je, da se je bistveno spremenil njihov sestav glede na študijska področja. Tako se je letos skoraj podvojilo število vpisanih na tehniško področje: 62 študentov se je vpisalo na strojništvo in metalurgijo, 61 na elektro stroko, 21 pa se jih je odlo-

čilo za gradbeništvo, 19 za kemijo itd.

Razpršitev rednih študentov po študijskih področjih se dokaj ujema s sliko, ki je značilna za našo republiko. Nekoliko višji deleži gorenjskih študentov so v zdravstvu, lesarstvu, elektro stroki ter družboslovju, kar pa je najbrž posledica večjega vpisa na Visoko šolo za organizacijo dela Kranj.

Lahko pa se seveda vprašamo, koliko brucov bo sploh prišlo do cilja. Pogobljene raziskave Centra za razvoj univerze v Ljubljani kažejo, da jih mnogo med študijem omaga in da ne pridejo do diplome. Ko so devet let spremljali generacijo gimnazijcev, so ugotovili, da je po devetih letih študija prišlo do diplome prve in druge stopnje le slabih 60 odstotkov vpisanih.

Franc Belčič

Modernizacija proizvodnje in elektrarna

V Jeseniški Železarni namenjajo denar tudi za druge naložbe, ki jih terja zastarela tehnologija — Nova hidroelektrarna na Javorniku bo čakala turbino in generator dve leti, saj so dobavni roki tako dolgi

Jesenice — V jeseniški občini je največja delovna organizacija Železarna, ki vsako leto razumljivo tudi največ denarja namenja za naložbe. Medtem ko na ostalih področjih industrije in drugih dejavnosti letos ne bo večjih naložbenih premikov, pa v Železarni predvsem z izgradnjo nove elektrojeklarne predvidevajo kar izdatna naložbena sredstva.

Skupna vrednost investicij v Železarni znaša 3.372 milijonov dinarjev, s tem da predstavlja delež elektrojeklarne 2.412 milijonov dinarjev. Sorazmerno nizka sredstva je Železarna načrtovala v ostale naložbene projekte, saj se vsi zavedajo, da je iz-

gradnja jeklarne na Beli nujna in prednostna naložba.

Ko razpravljajo o uresničevanju investicijskega programa za lani, ugotavljajo, da niso bili najbolj uspešni, saj nekatere naložbe kasnijo. Predvsem elektrojeklarne, naložba aglomeriranih praškov, naložba v VAC žico in sanacija lužilnice. Zaradi zamud razumljivo zaostajajo pri proizvodnji kvalitetnega jekla, investicije se hitro dražijo, lastna sredstva izgubljajo vrednost.

Vendar pa brez investicijskih uspehov leta niso končali, saj je začela ob koncu leta poskusno obratovati naprava za vakuumiranje jekla v temeljni organizaciji združenega dela jeklarne. Prav tako se je izkazala naložba v stiskalnice za proizvodnjo diskov in rondel, zelo uspešno pa so sklenili tudi gradnjo naprave za luženje gredic. To je še posebej pomembno, saj so stroj projektirali in tudi izdelali železarji sami v lastnih delavnicah.

Največja naložba, ki jo železarji zdaj uresničujejo, je finalizacija debele pločevine. Zgradili so halo za proizvodnjo in odpravili ozko grlo, težave pa so imeli predvsem z dobavitelji.

Železarji že leta in leta vlagajo precejšnja sredstva v proizvodnjo lastne električne energije in zato so se odločili, da postavijo hidroelektrarno Javornik. Ta naložba je takoj dobila vsa ustrezna soglasja in hidroelektrarno so lani že začeli graditi. Naročili so opremo, vendar pa bodo lahko gradnjo lahko sklenili šele leta 1985, saj so dobavni roki za turbino in generator izredno dolgi, okoli dve leti, čeprav gre v železarskem primeru le za 1,2 MW agregat.

D. Sedej

Denar je zagotovljen

Tik pred koncem minulega leta so v republiški skupščini potrdili predlog zakona o obveznem plačevanju prispevka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela za pokrivanje dela stroškov enostavne reprodukcije v železniškem gospodarstvu Ljubljana. Tako bo zagotovljen denar za tekoče vzdrževanje tirnega omrežja in osnovnih sredstev železniških transportnih organizacij.

Samoupravna interesna skupnost za železniški in luški promet je ta denar skušala zbrati po samoupravnih poti in sicer s sporazumom o temeljnih plana financiranja. Sporazum je pred koncem minulega leta podpisalo okrog 70 odstotkov vseh kolektivov. V sedanjih težavnih gospodarskih razmerah je bil to prav gotovo uspeh in tudi dokaz, da združeno delo razume težave železnice, po kateri naj bi v prihodnje potekal levi delež tovora. Vendar pa je bilo vseeno treba sprejeti zakon, saj bo le tako zagotovljen normalen in predviden dotok denarja, ki ga železniško gospodarstvo ob sedanjih obremenjenosti prog in vagonov nujno potrebuje.

A. Ž.

Plakete RAST YU 83

Jesenice — Na minuli seji delavskega sveta jeseniške Železarne so poleg Pantzove nagrade za živiljenjsko delo na področju metalurgije in nagrade Novator leta podelili zaslužnim na področju inovatorstva tudi plakete RAST YU 83.

Veliko srebrno plaketo je dobil predsednik poslovnega odbora Boris Bregant, srebrno plaketo in diplomu za inovacijo Masa za premaz vmesnih ponev SM peči pa novatorji Friderik Oman, Franc Potokar, Niko Tancar, Marjan Demšar in Henrik Zupan. Bronasto plaketo in diplomu za inovacijo Dodelava izvlačilne verige pa Janez Peterfel, Franc Hraštar, Miroslav Poč, Janez Rozman, Karl Koblar, Jože Filej, Franc Ravnikar, Edo Dolžan in Janez Kovač.

Hitri razvoj je narekoval tudi organizacijske spremembe. Samoupravna organizacija nst delovne organizacije se je leta 1977 prila godila zakonu o združenem delu. Organiziral so tri temeljne organizacije in delovno skupnost skupnih služb.

Kot uvozno zelo odvisna delovna organizacija se je Gorenjska predilnica začela dohodkovno povezovati z domačimi dobavitelji surovin in sovlagati v razvoj domače surovinski osnove. Tako je sovlagala v izgradnjo Yuloni Ljubljana, kjer je v letih 1980—1982 stekla proizvodnja poliamidnih filamentov po postopku POY. Zaradi potrebe po prilagoditvi strojnega parka v obratu kodranke je Gorenjska predilnica še pred tem obnovila tekstuirne stroje iz klasičnega na raztezno tekstuiranje in kupila še dva najmodernejša tekstuirna stroja firme Riete. Modernizacija je omogočila zmanjšanje obsega štiriizmenskega nočnega dela žensk ob hkratnem izboljšanju delovnih pogojev.

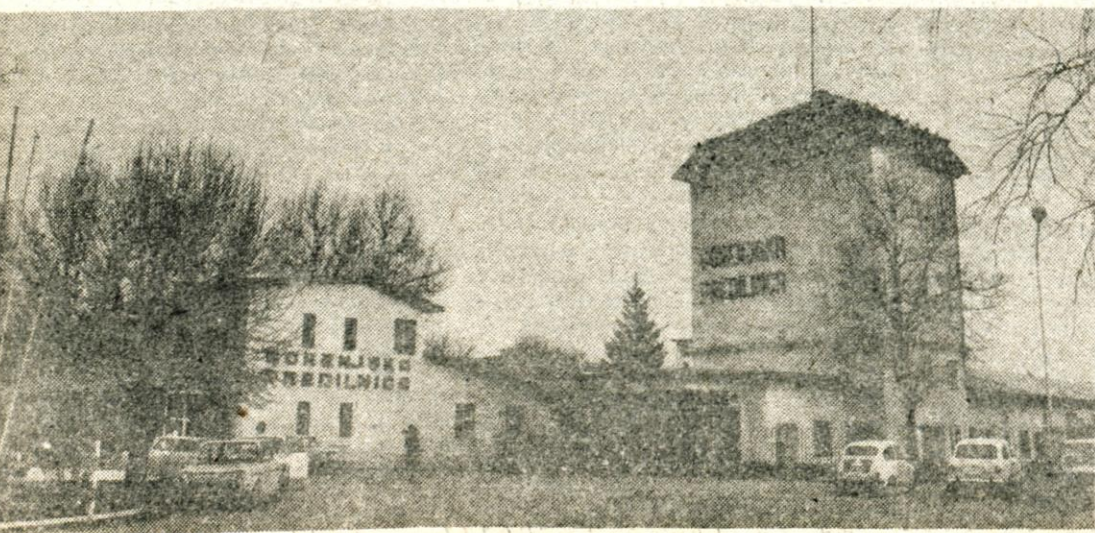
V zadnjih desetih letih so bile v Gorenjski predilnici investicije usmerjene predvsem v kar največje izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti, odpravljanje ozkih grl v proizvodnji in izboljšanje delovnih pogojev.

V letih 1977 do 1980 je bila postopno rešena tudi stiska v skladiščih. Zgradili so skladišča za surovine in izdelke s 7.500 kvadratnimi metri uporabnih površin.

Zlasti v zadnjih letih se je kolektiv skoraj v celoti opiral na lastni investicijski dinar. Kljub temu mu je uspelo slediti svetovnim tehnološkim dosežkom. Digitalno skupinsko vodenje barvnih aparatov, modernizacija barvne kuhinje in visokofrekvenčno sušenje so dijo med zadnje vrhunske dosežke tehnike.

Ob vlaganjih v proizvodnjo niso zanemarljivi družbenega standarda. Delovna organizacija razpolaga z 8.259 kvadratnimi metri stanovanj, oziroma je na ta način rešila stanovanjsko vprašanje 187 zaposlenim. S pomočjo stanovanjskih posojil pa je omogočila gradnjo hiše ali nakup stanovanja 236 zaposlenim. Družbena prehrana je urejena vrsto let, za letovanja pa imajo na razpolago več kot 60 ležišč.

L. B.

VLADIMIR KAVČIČ — GROHARJEV
NAGRAJENECSlikarjem se je
pridružil pisateljZdruženje umetnikov Škofja Loka je tokrat
Groharjevo nagrado podelilo pisatelju
Vladimirju Kavčiču, rojaku iz Poljanske doline
— Groharjevo štipendijo je dobil slikar
Pavle Florjančič iz Škofje LokePisatelju Vladimirju Kavčiču je Groharjevo nagrado izročil Matjaž
Čepin, predsednik škofjeloške občinske skupščine.

Škofja Loka — Četrtilni zapored je v petek Združenje umetnikov Škofja Loka podelilo Groharjevo nagrado in štipendijo, katerih namen je, spodbujati umetniško delo. Groharjevo nagrado za leto 1983 je prejel pisatelj, publicist, dramatik in kulturni delavec Vladimir Kavčič, rojak iz Poljanske doline. Groharjevo štipendijo je dobil slikar Pavle Florjančič iz Škofje Loke.

Tako se je pisatelj pridružil trem dosedaj nagrajenim slikarjem: Francetu Miheliču, Gabrijelu Stupici in Ivetu Šubicu. Štipendijo je tako kot doslej prejel slikar, saj so bili tudi prej dobitniki štipendije slikarji: Janez Hafner, Tomaž Kržišnik in Mirna Pavlovec.

Likovna umetnost, posebej slikarstvo, je na Škofjeloškem resnično doma. Tudi med člani Združenja umetnikov je največ slikarjev, tudi nekaj glasbenikov in literatov.

Slovesno podelitev Groharjeve nagrade je spremljala otvoritev razstave likovnih del članov Združenja umetnikov, v glasbenem delu večera pa je nastopil violončelist Miloš Mlejnik in radijski pihalni kvintet iz Ljubljane, ki se je predstavil tudi z deli skladatelja Marjana Gabrijelčiča, člana škofjeloškega združenja umetnikov.

Groharjev nagrajenec, pisatelj Vladimir Kavčič, doma s Podgore v Poljanski dolini, je začel pisateljstvo že v študentskih letih. Njegovo mladost v podbleških grapah je zaznamovala vojna in vojni tematiki ter domačim ljudem je ostal zvest skoraj v vseh literarnih besedilih. Z njimi je poljanski človek ponovno stopil v ospredje slovenske beletrije, kot je pred desetletji s Tavčarjevo pripovedjo postal literarni model.

Vladimir Kavčič je med prvimi povojnimi slovenskimi pisatelji mlajšega rodu, ki življenja ni prikazoval poenostavljeno in zaprt v kalupe. Njegove zgodnje novele in romani (Čez sotesko ne prideš, Ne vračaj se sam, In ognji so potemneli) vojno tematiko problematizirajo tako, da je v njih vsak lik iskal ali izgubljal svoj in skupni smisel. Utrdil jo je z naslednjimi romani, ki so izšli v šestdesetih letih: Tja in nazaj, Od tu dalje, Upanje, Onkrak in še dalje. Od zelo bralnega realizma je prešel v bolj poglobljene, miselno zahtevnejše in slogovno sodobnejše literarno umetniške postopke. Četudi se je približal sodobnemu dojemanju evropskega člo-

Groharjevo štipendijo je tokrat dobil slikar Pavle Florjančič.

veka, je ostal trdno zasidran v svoji Poljanski dolini in v samotah hribovskih ljudi. V obsežni trilogiji Žrtve (1968—1970) je samosvoj oblikovalec in mislec, v njej spet živi medvojna Poljanska dolina, vendar v ospredju niso resnične zgodbe in portreti, temveč globlja spoznanja in sporočila o (ne)smiselnosti človeške družbe ob velikih prelomih.

Kavčičev roman Zapisnik (1973) je vrtanje v resničnost medčloveških odnosov, pri čemer spoznavanje globljih zakonitosti življenja vedno izhaja iz resničnega utripa konkretnih ljudi. Čeprav se za trenutek požeje v svet domišljjskih možnosti, kot v romanu Obleganje neba (1979), že se mu strga mreža sanjsko-domišljjskih prividov in spet je sredi svoje podblegaške mladosti. Stvarjen in domač je tudi, ko si izbere davno, zgodovinsko snov. Roman Pustota (1967) je verjetno dosednji vrh in sinteza Kavčičeve pisateljske in umetniške ustvarjalne moči. Pustota je eden izmed najbolj uspešnih sodobnih slovenskih romanov, široko poznan, saj je bil ekraniziran, že leta 1979 pa preveden v srbohrvaški jezik.

Ameriško in angleško izdajo je doživela njegova zbirka pravljic in pripovedk Začarani vrt (1969—1970), ponatisnili so njegovo dokumentarno delo Mladost v boju, pravkar je iz tiska prišel ponatis trilogije Žrtve. Mlajšim bralcem je namenil knjigi Kaj mi je povedal ded (1977) in Živalski krog (1982).

V Kavčičevih delih je mnogo temnih človeških stanj, samote in pustote, vendar so vsa prežarjena s svetlobo, ki jo poznamo vsi, ko iščemo in verujemo v lastno in družbeno trdovitost.

Groharjev štipendist, slikar Pavle Florjančič iz Škofje Loke je svobodni umetnik in je imel doslej že več samostojnih razstav, sodeloval je na mnogih skupinskih ter se udeležil več slikarskih kolonij. Za njegovo slikarstvo je značilno novo likovno pojmovanje narave. Čeprav izhaja iz narave, njegovo slikarstvo ni enostavno kopiranje videza narave, temveč iskanje umetniškega in s tem smiselnega izraza za nekaj, kar obstaja. Čeprav so njegove slike ostro realistične ali celo fotorealistične, jih močno podčrtuje slikarjeva osebnost, ki se odraža v izjemnem obvladovanju likovnosti kakor tudi najtežje tehnike klasičnega slikarstva.

Nova knjiga Berte Golobove »Skrinja
iz babičine bale«Šopek črtic iz včerajšnjega
življenja

V zbirki Liščki je pri založbi Borec izšla nova knjiga izpod peresa Berte Golobove, Skrinja iz babičine bale. Šopek črtic iz včerajšnjega življenja je mikavno branje za stare in mlade. Stari jih bodo podoživljali, mladim bodo nevsiljivo odgrnile zaveso pred življenjem in navadami v prejšnjih časih. Pisanje Berte Golobove je vselej dragoceno za mladi rod in tudi nova knjiga je neprecenljive vrednosti za šolo.

Črtice — petindvajset je zbranih v knjigi — lahko označimo kot narodopisne. Vendar ne v strogem smislu, saj nekdanje življenje in navade zajemajo v najširšem smislu, brez kakršnihkoli pravovernih kalupov ali nostalgčnih vzdihovanj. Berta Golobova je sama zapisala: »V starih časih je bilo marsikaj drugače, kot je danes. Čeprav si jih ne želim nazaj, se mi zdijo zelo lepi.«

Podobno kot že pri drugih njenih knjigah, posebej pri črticah »Sovražim vas«, občudujemo njeno izjemno življenjsko ravnotežje. Čeprav gre za njeno osebna doživetja in prizadevnost, jih vseskozi spremlja izredno pisateljsko podajanje resničnosti. Splošnost je prepletena z dolčnostjo, ki se pojavlja na primer v imenu osebe, kraja, v anekdoti, ne nehn odhajamo in se vrnemo v njeno rodno vasico Struževo. Vendar je njeno pisateljsko pero povsem obvladano v odnosu do ljudi, dogodkov, preteklosti, nikoli je ne zanesejo osebna doživljanja. Tudi do same sebe je skrajno »pravična«. Njena deklica je do kraja resnična, nima samih dobrih lastnosti, saj je včasih tudi izbirčna, muhasta, trmasta, razposajena, predvsem pa radoživa.

Radoživo je tudi pisanje Berte Golobove, enakovredna sestavina knjige je ob vsebini tudi jezik, često je poudarek prav na njem, ponekod zavzame celo kot pesem. Avtorica je v besedilo vključila veliko starejših, narečnih in pogovornih izrazov, gorenjsko zvenече seveda, vendar nikakor ne motijo vsesplošno slovensko razumljivost. Pisateljica je te izraze odločno in spretno vključila v tok pripovedi, zato ne motijo, temveč jezik le bogatijo. Ne le vsebina, tudi jezik črtic je narodopisni. Vse skupaj domiselno podčrtujejo ilustracije Jelke Reichmanove.

Za pokušino objavljamo eno od črtic.

Zaradi čuvajev si fantje niso belili glave. Kdor se je namenil k dekletu pod okno, ga pes ni nikoli izdal. Poznal je človekov vonj in korak. Če se je kljub temu oglašil, ga je vasalet po tihem poklical po imenu, pa je zagotovo utihnil.

Fantje so imeli tako žilico, da so k dekletom prihajali na skrivaj, ko so vsi v hiši že spali. Vrgli so kamenček v okno, prislonili lestev k zidu in si še na različne načine pomagali, da so se z dekletom lahko pogovarjali. Če dekleta niso imele svoje izbe, s kramljanjem in snubljenjem ni bilo nič. Se tako so očete in matere radi posegali vmes, posebno če se jim je zdelo, da okoli hiše voglari fant, ki jim ni bil pri srcu. V takem primeru so bili s hčerami strašno strogi.

Fantje so bili ljubosumni na vasaletce iz drugih vasi. Včasih so kate-rega pričakali. Na hrbtu so mu skozi rokava sukniča ali pa srajce potisnili fizičlovko in ga nagnali domov. Z rokami si ni mogel prav nič pomagati. Moral je koga prositi, da mu je fizičlovko izvelkel, to pa se je zanesljivo razvedelo daleč naokoli. Našli so se privoščljivci in tako je bilo med vaškimi fanti zmeraj dovolj priložnosti za pretepe.

Najstarejša fanta v vasi sta bila Štembalov Tone in Jenkov Janez. Bila sta že pri petdesetih in vse je kazalo, da se ne bosta poročila. Tone se ni kaj prida udeleževal sestankov pod jesenom, Janez pa je bil glavni pobudnik vseh šal in nagajivosti. Marsikomu jo je kdaj zagodel na lastno pest. V tem mu je bil še najbolj podoben Dobrérov Janček. Špenkovi Rozi je skozi okno vrgel starega ježa. Dekleta so o takih darovih molčala kot grob, a se je kljub temu vse razvedelo. Dogodki so vzbujali smeh in povzročali zamere. Izživljali so opravljanje in obrekovanje in se kdaj prav žalostno končali.

Pod jesenom je Jančev Janez raztegnil harmoniko in pod jesenom so se bolj zgodaj zvečer zbirali tisti fantje, ki v pravo fantovsko družino še niso sodili, med otroke pa prav tako niso več spadali. To so bili Tone, Ivan in Ciril. Tudi ti so imeli svoje pogovore in načrte. Vendar nikoli niso postali pravi vasaletci. Hodili so v šole in so opustili veliko starih navad.

Pesem pod jesenom je počasi utihnila. V vasi je bilo zmerom več novih hiš in tovarniških delavcev. Skoraj vsak je že imel svoje kolo, ta in oni celo gramofon ali pa radio. Dekleta niso več spleta kit, nosila so kratke pritržene lase. Od nedeljah popoldne so s fanti zahajale v kino in to je bilo zanesljivo znamenje, da se je vaško življenje začelo spreminjati.

Fantovske reči

Fantje so se najraje zbirali pod jesenom, ki raste prav sredi vasi in ga pomnijo že trije rodovi. Sestajali so se pozno pod noč, ko so v hlevu že vse poopravili in ko so v družinah odmolili rožni venec, dolgo molitev, na koncu katere je Kozlov ata dodal še prošnje »za vse tiste, ki po gorah in po vodah konec jemljejo«.

Okoli desete ure so bili kmečki fantje že pod jesenom. Od bajtarskih so se jim pridružili le redki, tisti, ki so bili bolj družabni in so znali lepo peti.

Fantje so imeli svoje pogovore. Najbolj so jim mešala glavo dekleta. Frickova Mara je imela lepo rdeča lica, na oknih pa najlepše nageljne. Čačkova Mici se je rada šalila. Za obema je pogledovalo po več snubcev. Oglašali so se fantje iz sosednjih vasi, Mara in Mici pa sta jih vrteli okoli prsta. Njima je bilo namenjenih največ pesmi pod jesenom. Pa tudi Jančeva Pavla je bila fantom všeč.

Kmečke hiše so bile nizke. Imele so zamrežena okna. Pri dvornici je imel svojo kočjo pes čuvaj. Butare in polena so bili samo zaradi njega na varnem. Pri nas psa nismo imeli, pa nam je iz dvornice in z dvorišča večkrat kaj zmanjkalo.

S knjižne police
Priročniki
iz zbirke
»Vaša domača
delavnica«

Tehniška založba Slovenije iz Ljubljane poleg tehniških revij in znanstvene fantastike izdaja tudi vrsto drugih knjig oziroma priročnikov, ki so lahko zelo koristni, predvsem pa utegnejo koristiti pri marsikaterem popravilu ali drugačnem domačem opravilu. Razveseljiva je vsebina knjižic, ki nam jih prinaša zbirka Vaša domača delavnica — čeprav gre za prevode tujih originalov, so priročniki zelo uporabni tudi za naše razmere.

Podstrešje preurejamo v stanovanje je knjižica Dietmarja Lochnerja v prevodu Davorina Žitnika, ki nam s svojo vsebino svetuje, kako dograditi podstrešje enodružinske hiše. Avtor obravnava vse faze del od načrtovanja, tlorisa in oblikovanja prostorov do izolacije, instalacij in do-

grajevanja. V knjigi je skoraj štiri-tiso risb in skic, ki zelo nazorno prikazujejo posamezne faze del.

Varčevanje z energijo je po originalu Karla-Heinza Böseja prevedel isti prevajalec. Vsebinsko priročnika seveda lahko predvidimo že vnaprej, kajti vprašanje varčevanja z energijo ni pereče samo pri nas. Upoštevati moramo naraščajoče cene posameznih načinov ogrevanja kakor tudi pomanjkanje določenih energetskih sredstev — oziroma njihovo neredno dobavo.

Avtor v knjigi najprej primerja različne energetske sisteme, v nadaljevanju obravnava možnosti varčevanja pri že obstoječih energetskih sistemih, se pravi pri kaminskem, vodnem in električnem, če gre za manjše stanovanjske enote ali lastniške objekte. Knjiga je polna korisnih napotkov in kljub temu, da smo morda že sami postali kar se da varčni oziroma, da smo našli poti za varčnejšo porabo energije, bomo ob njenem prebiranju izvedli še marsikaj novega.

O ostalih naslovih iz zbirke pa prihodnjic.

Boris Bogataj

Priznanja za
ljubiteljsko delo

Zveza kulturnih organizacij Slovenije in republiška združenja bodo tudi letos podelila Gallusova, Trubarjeva, Linhartova, Azbetova in priznanja za folklorno dejavnost.

To so priznanja, ki jih prejema ljubiteljske kulturne organizacije in posamezniki v vsem slovenskem kulturnem prostoru, za uspehe, dosežene na področju glasbene, knjižne, literarne, gledališke, lutkovne, likovne in folklorne dejavnosti, ne glede na to ali delujejo v okviru zvez kulturnih organizacij ali ne.

Zveza kulturnih organizacij je v decembrski, (59.) številki Kulturnega poročevalca objavila razpis za ta priznanja. Revijo lahko dobite pri vsaki občinski zvezi kulturnih organizacij.

Predlagatelji so lahko občinske zveze kulturnih organizacij, krajevne skupnosti, šole, delovne in družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti in organizacije ter društva, skratka vsi, ki se ukvarjajo tudi s kulturo. Predloge sprejema Zveza kulturnih organizacij Slovenije do konca februarja.

Štiri tisoč ton snega na uro

PETER PORENTA, VODJA VZDRŽEVANJA V CESTNEM PODJETJU KRANJ: »16. decembra lani smo v delovni organizaciji začeli s tako imenovano stalno pripravljenostjo. Po naključju je tega dne začelo tudi snežiti, vendar nam je več težav kot sneg kasneje povzročil dež... Za tiste ceste, ki jih doslej nismo vzdrževali mi, smo se v Radovljici, Škofji Loki in Kranju že dogovorili za posipanje in pluzenje... Mehanizacija je stara in vedno manj zanesljiva, zato se bojimo predvsem močnega sneženja in visokega snega...«

Kranj — Letošnja koledarska zima, ki se je tako rekoč šele dobro začela, bo za vzdrževalce cest v marsičem pomenila precejšnjo preizkušnjo. Se nikdar namreč ni bilo za zimsko službo oziroma vzdrževanje cest tako malo denarja. Razen tega pa je tik pred koncem leta na osnovi zakona o cestnem gospodarstvu prišlo na področju gospodarjenja s cestami tudi do nekaterih sprememb. Ustanovljene so bile namreč občinske skupnosti za ceste, ki so sklepale samoupravne sporazume z izvajalci oziroma vzdrževalci cest.

Vodja vzdrževanja v Cestnem podjetju Kranj Peter Porenta nam je s tem v zvezi povedal: »Ne glede na pomanjkanje denarja in organizacijske spremembe smo se v Cestnem podjetju Kranj pripravili na

zimsko službo tako, kot da se ni nič spremenilo. Vreme se na take spremembe ne ozira in tako smo 16. decembra v delovni organizaciji uvedli tako imenovano stalno pripravljenost, ki vključuje neprekinjeno dežurstvo glede poledice in sneženja. Po naključju je tega dne dopoldne začelo tudi snežiti. Tako smo po ustaljenem postopku ceste najprej posolili. Ko pa je sol začela »prijemati«, smo začeli s pluzenjem. Sneg nas ni presenetil. Težave pa so se začele potem, ko je sneženju sledilo močno deževje. Zmrznjena zemlja ni sprejemala vode in posoljene ceste je dež hitro spral. Tako smo se na številnih odsekih borili najprej s snegom, kasneje pa z ledom in vodo.«

Ali so letos pri vrstnem redu kakšne spremembe?

»Bistvenih sprememb ni. Naša delovna organizacija je na Gorenjskem zadolžena za vzdrževanje 610 kilometrov cest; 143 kilometrov jih je v prvi prioriteti, 377 v drugi, 45 v tretji in 45 kilometrov v četrti prioriteti. V prvi prioriteti so ceste, ki morajo biti stalno prevozne in so dovoljeni le manjši zastoji. To so Korensko sedlo—Podkoren—Ljubljana, Meja—Ljubelj—Podtabor, Rateče—Podkoren, Kranj—Jezerko—državna meja in Podbrezje—(Zvirče)—priključek na cesto I/1a. Glede vzdrževanja v drugi prioriteti ni bistvenih razlik od prve; dovoljeni so le daljši zastoji. V tretji prioriteti so cestni odseki, ki jih pluzimo toliko časa, dokler je to mogoče z normalno mehanizacijo (plugi). Na Gorenjskem so to: Ukanc—Savica, Mrzli Studenec—Gorjuše, Krnica—Zgornja Radovna—Mojsstrana, Kropa—Jamnik—Dražgoše, Rateče—Planica in Področje—Petrovo brdo. V četrti prioriteti pa so ceste s stalno zimsko zaporo. Te so: Planica—Tamar, Erika—Vrščič, Zgornja Radovna—Krmariča, Mojsstrana—Vrata in Rudno—Vrsje.«

Kdaj pravzaprav greste s plugi na ceste?

»Včasih je bilo pravilo, da je na asfaltiranih cestah moralo pasti pet centimetrov snega, na makadamskih pa deset. Zdaj pa na začetku sneženja ceste najprej posolimo. Začnemo seveda na cestah prve prioritete in dokler je to mogoče, delamo tudi na cestah druge in tretje prioritete. Če sol dobro »prijemlje« (ob normalnih pogojih to traja kakšni dve uri), se s plugi podamo na ceste potem, ko snežna brozga začne že skoraj ovirati promet. Dokler moremo, delamo na vseh treh prioritetah hkrati. Ob močnem neprekinjenem sneženju pa mehanizacijo z višjih prioritet postopoma umikamo na prvo prioriteto. Takšen način vzdrževanja je že utečen in bo v praksi potekal tudi to zimo.«

Zaradi organizacije so pri vzdrževanju nastale zdaj nekatere spremembe. Kako bo z vzdrževanjem tovrstnih cest?

»Glede tistih lokalnih cest, ki jih doslej ni vzdrževalo Cestno podjetje, smo se v Radovljici, Škofji Loki in Kranju že dogovorili, da se posipanje in pluzenje le-teh izvaja kot doslej. Zanje so zadolžena komunalna podjetja, krajevne skupnosti ali zasebniki. Če pa bi se kje zataknilo, bomo posredovali mi. Predvsem v škofjeloški občini so na nekaterih odsekih zasebniki letos odpovedali. Zato bomo te odseke vključili v vzdrževanje pri Cestnem podjetju.«

Ob zadnjih dveh sneženjih (16. decembra in 4. januarja) je bilo ponekod slišati pripombe o zimski službi.

»Večjih težav ni bilo, kjer pa so se pač pojavile, je bil največkrat vzrok subjektivni faktor. Res pa je tudi, da je vsa naša mehanizacija stara in vedno manj zanesljiva. Zato se bojimo predvsem močnega sneženja in visokega snega. Če bi se ponovila zima iz začetka petdesetih let, bi imeli v nižini velike težave. Naše zmogljivosti za odmetavanje snega namreč znašajo okrog 4000 ton na uro. Ta mehanizacija pa je nastanjena predvsem na prelazih in jo v takšnih primerih tudi ne bo moč premikati. Želimo si torej lahko le sorazmerno mile zime, ne preveč padavin in če bo kje kakšen stroj včasih nepredvideno odpovedal, tudi nekaj potrpljenja.«

A. Žalar

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

Crtnomir Zorec

(49. zapis)

V prejšnjem zapisu sem kar bežno navrgel še misel, da bi utegnili krajevno ime Stare Oselice imeti svoj izvor v oznaki prvotnih, starih prebivalcev teh krajev, torej staroselcev. Opiral sem se pri tem na razmeroma pozno kolonizacijo teh krajev po brižinskih škofih, ki je bila zaključena šele v letu 1630.

VLAHI — STAROSELCI

No, kar ponudi se mi ime bližnje Volake, razložene vasice v jugozahodnem podnožju Blegoš. Vasica leži na višini 550 m in šteje blizu sto prebivalcev. No, za zdaj mi vzbudi pozornost le krajevno ime. Zgodovinarji so prepričani, da se ime Volake naslanja na oznako prvotnih, starih prebivalcev teh krajev — na Vlahe. S tem imenom so naši slovenski predniki navadno imenovali stare tujerodce, ki so jih našli v krajih, ki so jih poselili. Le-ti, prvotni prebivalci, pa so se takratni povodni novih prišlekov najraje umikali iz dolin v hribe! (Primerjaj tudi lego sloviti keltskih Vač visoko v gričevju nad Litijo.) Tako naj bi nastala tudi vlaška Volaka v strmi, težko dostopni grapi. No, v Volakom bom moral še stopiti. Tudi zaradi domnevnega gradu grofice Heme, ki je bila sicer lastnica velikih železovih rudnikov na Koroškem. Prav tu pa so tudi še v 17. stoletju kopali železovo rudo in jo nosili čez hribe v

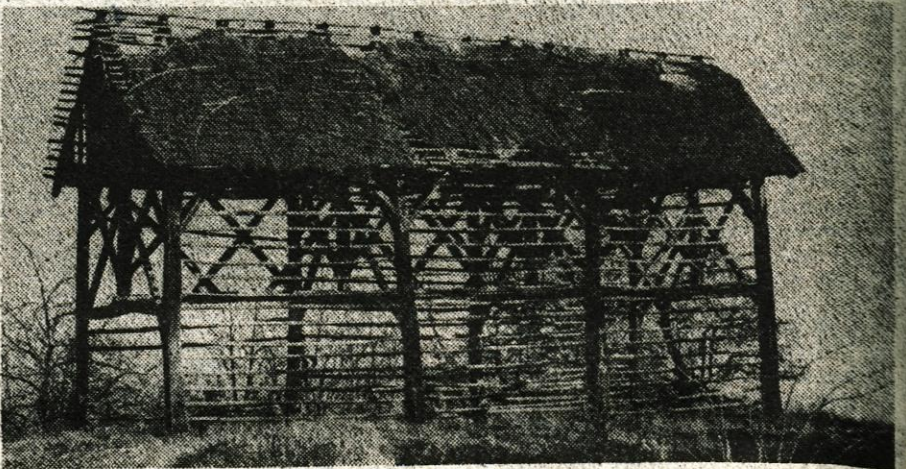
Seveda, tistega kamna, primernege za brusne osle, nisem zasledil... Čeprav so nekateri siliili razlagati krajevnega imena v tej smeri.

Pot h koč pod Ermanovcem, ki je bila zdaj moja prva »postaja« na poti, se je od cerkvice sv. Pavla izvila iz senčne globeli na sončnato višavje. Sem in tja, v vijugah, a ves čas neka »panoramska«. Prekrasen, obsežen razgled na obe plati. Prav srečen sem bil: tam v dalji plešasti Blegoš, po njim Gora in Malenski vrh, nekoliko bližje sramežljiva Leskova. Vseposod samotni zaselki... Iz vseh hiš prihajajo šolski otroci, ure daleč do zbirnega avtobusnega postajališča, potem pa še kilometre daleč do šole v dolini. Kdove, kako bi se tod počutili mestni razvajeni otroci, ki jim je skoraj že pot čez ceste odveč in še zamujajo?

OBELEŽJI NOB

Komaj komaj sem se naučil prečudovitih razgledov z gorskih klemen — šele tu sem prav spoznal, kako širna je »loška dežela«, saj jo oko komaj obseže... Tako raznolika, tako lepa... Bilo je hladno, sončno, decembrsko poldne — kot praznik!

A že me je trznilo. S prijateljem sva prispela na Presko tik pod vrhom Ermanovca. Manjši zaselek, ki pa je v času NOB dosti pretrpel. Saj so bila to okrog prizorišča srđitih bojov med partizani in okupatorji. Več domačij je bilo požganih. Naj-

Nekoč mogočen kozolec — dvojak, danes le še okostnjak

Železnike. Omenim še, da je potok Volašica veljal tudi kot prva meja brižinskega gospostva l. 973. — Zahodno od tod, tja proti Stari Oselici, pa so v miru in prostosti živeli staroselci... Morda Staroselčani, to se pravi staroselci!

DOLOMIT, SKRIL, KRAŠKI SVET

Bistro oko ne sme zreti samo v višine in v daljave, tudi v tla k zemlji se mora ozreti. Saj tu svet ni enoličen, iz dolomita prehaja v kraški apnenec pa spet v prhke skrilnate plasti. Prav izpred cerkve v Stari Oselici sem se zazrl v izrazito kraško pobočje prisojne Osojnice!

inles
notranja
vrata

bolj tragična zgodba pa je ustrelitev 73-letnega gospodarja Franca Klemenčiča pred domačo hišo (17. novembra 1943). O tem govori bela marmorna plošča, vžidana v hišo pročelja. Napis se začneja: »Tukaj je padel naš ljubi oče...« — Druga, v taisto hišo (Stara Oselica — Preska št. 60) vžidana plošča, pa govori:

»Na tem mestu in v bližnji okolici je dne 17. novembra 1943 padlo v boju z Nemci 8 borcev NOV in aktivist Klemenčič Franc. — Slava jim!«

K prejšnjemu zapisu velja pripisati, da je na hiši Stara Oselica št. 10 vžidana spominska plošča, ki pove, da je tu 17. novembra 1943 padel Milan Rojc skupaj z osmimi borci in aktivisti NOB. Torej so omahnili v smrt istega dne kot junaki na Preski...

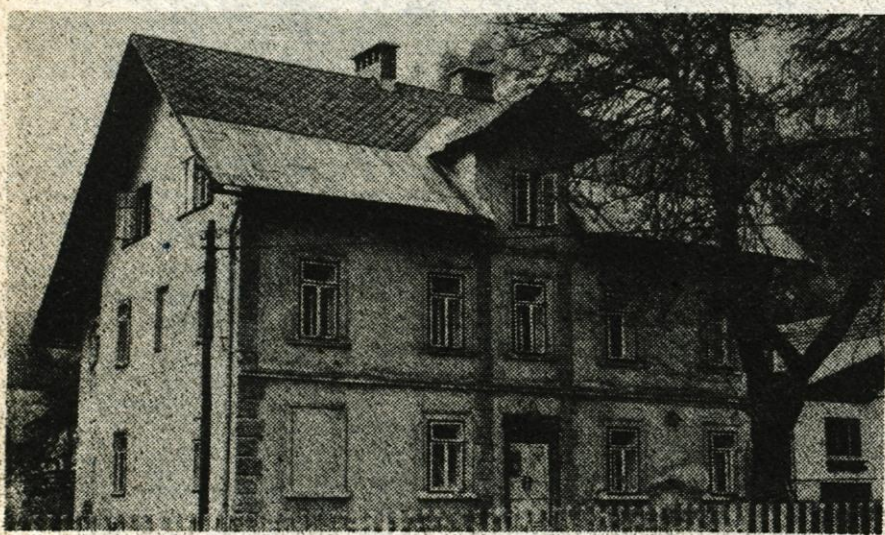
PLANINSKA KOČA NA ERMANOVCU

Bolj prav bi jo moral imenovati: »Dom Triglavski 31. udarne divizije«. Koča resda še ni povsem izgotovljena, a za silo jo že odpro planinskim popotnikom — saj je gospodar koče Planinsko društvo Sovodenj. Čas pa je tak, da ta prelepa postojanka v deviško čistem gorskem svetu ni tako strašno oddaljena od doline; iz Sovodnja je z vozilom komaj pol ure, iz Trebiže pa le četrte ure daleč. Peš je seveda malo dlje, a lepše in bolj zdravo!

Planinska koča, postavljena z udarniškim delom, gmotno pomočjo nekaterih podjetij in z dobro voljo članov društva, stoji na višini 964 m, tik pod 1026 m visokim vrhom gozdnatega Ermanovca. Vendar na ugodni prisojni strani — kot nalašč za planinske zборе. Obsežen raven prostor pri koči in skrbno urejena okolica z novejšo umetno ozelenitvijo kar vabi. Vsekakor se bo o prireditvah ob tem domu gotovo še slišalo!

DVA GLASBENIKA

Stara Oselica ni rodila kakih pomembnih pesnikov ali pisateljev, pač je zibelka dveh nadarjenih glasbenikov: Franca Migliča (1855—1925) in Mateja Vurnika (1866—1958). Oba sta znana predvsem kot skladatelja cerkvenih pesmi. Stvariteljskih kril nista mogla razpeti. Čas ni bil naklonjen preprostim orglavčkom...

Planinsko zgodovinsko gradivo na ogled — V objektu Sonje Marinkovič v Mojstrani, tik pred vstopom v Triglavski narodni park, naj bi planinci Zgornjesavske doline uredili in razstavili zgodovinsko gradivo o razvoju in uspehih slovenskega planinstva. — Foto: F. Perdan

Stalna planinska muzejska zbirka

Prizadevni planinci si želijo stalne planinske muzejske razstave v objektu Sonje Marinkovič v Mojstrani — Dovolj zbranega gradiva

Mojstrana — Planinci Zgornjesavske doline si že vrsto let prizadevajo, da si v Mojstrani ustanovijo stalno planinsko muzejsko zbirko, saj so v minulih letih zbrali veliko zanimivega zgodovinskega gradiva. Tako imajo na voljo že 165 raznih planinskih eksponatov, 300 knjig s planinsko tematiko, okoli 1000 slik, podatke o prvih pristopih na Triglav in okoliške vrhove, seznane planinskih vodnikov, koč. Poseben muzejski odbor, ki ga vodi Avgust Delavec in deluje pri planinskem društvu Mojstrana, je letos organiziral deset razstav po različnih krajih Slovenije. Bile so dobro obiskane, saj zgodovina slovenskega planinstva ni zanimiva le za alpiniste in planince, temveč za vse druge ljubitelje gora.

V zadnjem času si muzejski odbor prizadeva, da bi končno dobili ustrezne prostore za stalno razstavo in tako so se že pogovarjali s skupščino občine Jesenice o možnostih zanj.

Še najboljši prostori se ponujajo v objektu Sonje Marinkovič v Mojstrani, objektu, ki stoji tik ob cesti v Vrata in lokacija bi bila za razstave nadvse ustrezna. Objekt zdravilišča Triglav Sonja Marinkovič pa je že precej dotrajan in bi ga morali urediti. Odkupila naj bi ga skupščina občine Jesenice — njegova knjigovodska vrednost je 2 milijona 700.000 dinarjev — v zameno pa Triglavu ponudila zemljišče.

Pri ureditvi muzeja naj bi odboru pomagali člani Muzejskega društva in muzeja iz Škofje Loke, ki so že do sedaj prizadevno sodelovali, vključila naj bi se tudi Triglavski narodni park in kulturna skupnost Jesenice. Stalna planinska muzejska zbirka ali vsaj del bogatega gradiva naj bi razstavili že prihodnje leto in upati je, da se pri denarju ne bo zataknilo in da se bodo uresničila že dolgoletna prizadevanja naših planincev.

D. Sedej

VASA PISMA

NOVO LETO V KRANJU

Ne moremo kar za vse kriviti stabilizacije, posebno ne tedaj, ko je prisotno naše delo in pomanjkanje organizacije. Nobeno povojno leto Kranj ni kazal tako žalostne zunanosti za novoletne praznike kot letos. Le Merkur je sramežljivo okrasil zunanost trgovine, nekaj malega je bilo tu in tam še v kakšni izlozbi.

Novoletni sejem organiziramo kar v začetku decembra, kdo bi se ob koncu leta ukvarjal z otroki, saj imamo dosti dela kar sami s seboj! Če bi še šole, vrte in krajevne skupnosti skrbeli za naše malčke tako kot odrasli, ne bi bilo čudno, če ne bi bilo prostora za vse ob jaslicah in še kje, kjer vedo, kaj si otrok želi.

Prva leta po vojni je bilo res težko in z današnjimi možnostmi se ne da primerjati. Ampak tedaj so organizatorji vedeli, kaj hoče-

jo. Ali bi bilo res tako težko osvetliti drevesa, ki stojijo pred sindikalnim domom in občinsko skupščino? Vso napeljavo imamo že od prejšnjih let, morda bi bilo treba dokupiti le nekaj žarnic. Delovne organizacije niso bile pripravljene dati denarja za tistih nekaj smrek v mestu, saj mestu res niso bile v ponos. Lahko pa bi lepo okrasili vsa mestna pročelja in le nekaj besed z gozdarji, pa bi imeli jelke...

Kaj bomo napravili v mestu tedaj, ko bo to zaprti za promet in bo v središču velik prazen prostor? Nima mo pravice kritizirati tistih, ki s pridom izkoriščajo našo lenobo, zahtevati je treba več dela in odgovornosti od tistih, ki bi morali poskrbeti za novoletno veselje otrok. Ne smemo se skrivati za lažno stabilizacijo. Naši malčki so šli z mamicami v Ljubljano in tudi v Cerklje, da so videli dedka Mraza in seveda so mamice spotoma kupile to in ono za praznike.

Andrej Babič, Kranj

Prikaz kulturne dejavnosti — V soboto so v Kranju predstavili svojo bogato dejavnost člani kulturno-umetniškega društva Sava iz Kranja. Nastopili so tudi člani novega kvarteta, ki ga sestavljajo trije citraši in violinist (na sliki). — Foto: F. Perdan

NESREČE

NEZGODA NA PREHODU

Kranj — V petek, 6. januarja, nekaj pred 6. uro zjutraj se je v križišču na cesti Staneta Žagarja pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Hočevar (roj. 1949) iz Velesovega je peljal proti križišču z Jezersko cesto in med vožnjo z roko čistil vetrobansko steklo. Zaradi tega je tudi spregledal, da je na prehod za pešce stopil Janez Grašič (roj. 1932) iz Kranja. Hočevar ni mogel pravočasno ustaviti in je pešca zadel. Grašič je bil v nesreči le lažje ranjen.

ZBIL PEŠCA

Kranj — Na magistralni cesti v Naklem se je v petek, 6. januarja, ob 21.30 pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila italijanske registracije Mario Maestroni (roj. 1941) iz Torina je peljal proti Podtaboru in v Naklem trčil v Sreča Vebra (roj. 1921) iz Tržiča, ki je izven prehoda prečkal cesto. Trčenje je bilo tako hudo, da je Veber umrl na kraju nesreče.

TRČENJE NA OZKI IN LEDENI CESTI

Rateče — V soboto, 7. januarja, ob 16.30 se je na lokalni cesti v Ratečah pripetila prometna nezgoda na ozki in ledeni cesti. Voznik avtobusa Miroslav Šolar (roj. 1954) z Jesenic je pri hiši št. 12 trčil z osebnim avtomobilom, ki ga je iz nasprotni smeri pripeljal Stanislav Ipavec iz Zirovnice. V čelnem trčenju avtobusa in osebnega avtomobila je nastalo za 300.000 din škoda, ranjen pa ni bil nihče.

TRJE HUDO RANJENI

Kranj — V nedeljo, 8. januarja, nekaj po polnoči se je na lokalni cesti Zalog—Cerklje pripetila prometna nezgoda, v kateri so bile štiri osebe hujše ranjene. Voznik osebnega avtomobila Silvo Žlebir (roj. 1958) iz Dvorja se je zaradi neprimerne hitrosti v križišču zaletel v hišo št. 9 na Pšenični polici. V nesreči je bil voznik lažje ranjen, sopotniki Franc Jerič, Mirko Žlebir in Anton Hančič pa hujše, tako da so jih prepeljali v Klinični center.

AVTO NA PLOČNIK

Kranj — V nedeljo, 8. januarja, ob 21.30 se je v križišču Ljubljanske, Kolodvorske in Gorenjesavske ceste pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Anton Langerholc (roj. 1943) iz Kranja je peljal proti centru mesta, ko ga je pri zavijanju po desnem prometnem pasu na zasneženih cesti začelo zanašati. Avto je zapeljal na hodnik za pešce in trčil v varovalno ograjo. Sopotnica Jolanda Peterkel (roj. 1943) iz Kranja je bila v nesreči hujše ranjena. Škoda na avtomobilu je za 50.000 din.

L. M.

Znova v zapor

M. Kopač je bil doslej že devetnajstkrat obsojen in kot kaže, se na prostosti nikakor ne more znajti — vedno znova najde pot za zapahe

Potem ko je julija lani prišel s prestajanja kazni, je 44-letni Metod Kopač z Bistrice pri Trzinu sicer nekaj časa priložnostno delal, toda že po enem mesecu je spet zašel na stara pota. Zato se je konec decembra lani znova znašel pred sodiščem v Kranju zaradi petih kaznivih dejanj. Senat temeljnega sodišča v Kranju ga je z upoštevanjem sodbe, izrečene za eno prejšnjih kaznivih dejanj, junija lani obsodil na enotno kazen dveh let zapor.

Kopač, ki je za zapahi preživel že okoli 19 let, se očitno ne more prilagoditi življenju izven zapor. Medtem ko se v zaporu vzorno vede in je tudi priden delavec, se v normalnem življenju nikakor ne znajde in vedno znova zaide na stara pota. Zadnja dejanja, ki jih je sicer odkritosrečno priznal in podrobno opisal, je sicer naredil, kot je sam obrazložil, v protest proti družbi, ki ne poskrbi za nekdanje zapornike. Vendar pa se tako ta kaznivna dejanja kot tudi prejšnja, ki jih je zagrešil, med seboj bistveno ne razlikujejo. Značilno zanj pa je, da sicer vedno znova zabrede na kriva pota, vendar pa si nikoli ni pridobil večje premoženjske koristi.

Tako je bilo tudi zadnjikrat, ko je septembra in oktobra lani nekajkrat vlomil na Gorenjskem. V začetku septembra je Kopač vlomil v planšarsko koč na Lešanski planini pod Dobro. Vzel je okoli 1200 din ter kilogram prave kave. V koči je prejšnji dan prespal, ko pa sta skupaj z oskrbnikom odšla, se je vrnil in vlomil.

V začetku oktobra je Kopač vlomil tudi v lovsko koč na Petelinovcu pri Kropi, kjer je vzel piščico in kavo v vrednosti okoli 700 din, več škode pa

je napravil s samim vlamljanjem, saj si je pot v notranjost krčil kar s sekuro. Le dan kasneje je vlomil v stanovanjsko hišo v Kropi, kjer je prav tako vzel nekaj hrane in piščice, pa tudi pulover in žametne hlače, vendar pa so ga pri tem vlovu že prijeli.

Kopač je priznal tudi vlom v počitniško hišo v Žejah, vendar pa ni našel ne hrane ne piščice niti kakih drugih vrednih predmetov. V začetku septembra pa je Kopač v bifeju blagovnice Merkator na oknu opazil žensko torbico, ki jo je lastnica tam za trenutek pustila. Vzel jo je in si prilastil 700 din — kolikor je pač bilo v njej denarja.

Pri odmeri kazni za ta dejanja je sodišče upoštevalo, da je Kopač vsa dejanja priznal, da ni bila povzročena velika škoda in da je pripravljen vso škodo oškodovancem tudi povrniti. Sodišče je upoštevalo tudi obtožbeno težko mladost, saj je odrasčal brez matere. Po drugi strani pa je sodišče tudi upoštevalo, da gre za specialnega povratnika, ki je bil doslej že devetnajstkrat obsojen.

L. M.

Vlamljali v vikende

Delavci UNZ Kranj so razjasnili vlome v vikende v Retečah, ob tem pa so I. Zelko osumili še drugih kaznivih dejanj

Konec oktobra lani je Ivan Zelko iz Škofje Loke skupaj z mladoletnim Z. K. vlomil v gradbeno barako v Frankovem naselju. V baraki je nekajkrat tudi prespal, tam sta si kuhala. Delavci barake zato niti niso več zaklepali, da ne bi vedno znova

Olje onesnažilo vodo

Bohinj — V noči s 3. na 4. januar se je v kurilnici Ski hotela na Voglu razlilo olje. Kurjač je v kurilnici okoli 19.30 vklopil črpalko za črpanje olja iz rezervoarja v posodo za 40 litrov. Po 20 minutah bi se moral vrniti, saj se v tem času posoda napolni, vendar ga ni bilo, ker je šel ugasniti peči v brunarico. Olje je začelo odtekati po cevi za odvečno tekočino pred hotel v 200-litrski sod, ko pa je bil tudi ta poln, je olje začelo teči po jašku v prvi prekat glavnega rezervoarja za vodo ter onesnažilo 150 kub. metrov vode. Delavci hotela so še pravočasno opazili iztekanje, tako da so preprečili onesnaženje vseh 800 kubikov vode. Škode je za okoli 200.000 din.

popravljali škode zaradi vlamljanja. Ker sta bila oba brez denarja, da bi si kupila kaj za pod zob, sta postopala po Škofji Loki in oprezala, kje bi kaj našla. Prav jima je prišel tudi za bož praznih steklenic pri bifeju Krona, ki sta ga v trgovini prodala in si nakupila hrano. Vendar pa hrana ni dolgo zalegla, zato sta vlomila tudi v gradbeno barako v Puštalu, kjer sta našla in vzela tudi nekaj tehničnih predmetov in jih pretopila v denar s prodajo v Ljubljani.

Zelko pa je razen teh dejanj osumljen še štirih vlovov v vikende, ki naj bi jih zagrešil skupaj z L. C. v novembru lani. V Retečah sta v vlomljenih vikendih našla nekaj odevi in hrane, mimogrede vzela še nekaj drobnih predmetov ter vse skupaj znosila v kanjon Sore v bližini vikendov. Nekaj sta pometala kar v vodo, drugo pa spravila. Po vikendih je Zelko stikal tudi z R. Dragarom. Z njim je bil Zelko oktobra lani zaloten tudi v samopostrežni trgovini Živila v Kranju, ko sta v košarici pred blagajno imela le kruh in sir, v Zelkovih žepih pa je bilo skritih še šest konzerv, medtem ko je Dragar eno skril celo v svoj dežnik.

S sodišča

Odplake povzročile pogin rib

Višje sodišče v Ljubljani je potrdilo sodbo Temelnjnega sodišča v Kranju glede gospodarskega prestopka, ki ga je leta 1981 zakrivil Tekstilindus, tozđ Plemenitilnica in mu potrdilo tudi denarno kazen v višini 100.000 din, odgovorni osebi pa 5000 din.

V začetku oktobra je namreč iz zbirnega bazena odpadnih vod stekla v Savo s previsoko koncentracijo lužnatih snovi onesnažena voda, zaradi katere je poginilo najmanj 50 komadov rib, večinoma podusti. V dostaj Save je bil tistega dne zelo nizak, saj je večino vode Elektro preusmerilo v kanal proti elektrarni, kljub temu pa je iz zbirnega bazena stekla v Savo prekomerno onesnažena voda. To so pokazale interne kontrole vode tistega dne in tudi že dan prej, prav tako pa so prekomerno onesnaženost z lužnatimi snovmi pokazali tudi vzorci vode, odvzete iz Save po poginu rib. Sodišče je ocenilo, da glede na to, da v Tekstilindusu niso imeli vodnogospodarskega dovoljenja za izpust tako onesnažene vode, pristojne službe niso pozorno ocenile vodostaja Save ter s tem v zvezi izpuščanja odplak, zaradi nepravilnega ravnanja pa je prišlo do pogina rib.

Za večjo prometno varnost

Neočiščene ceste in pločniki

Pozimi je prevoznost cest odvisna od vremenskih razmer in tudi od pripravljenosti in usposobljenosti vzdrževalcev cest za čiščenje vozniških površin. Občinski odloki natančneje določajo dolžnosti delovnih organizacij in zasebnikov, kaj morajo storiti v zimskih razmerah za varno odvijanje prometa po cestah in tudi po pločnikih.

Vozniki motornih vozil morajo imeti svoja vozila opremljena vremenskim razmeram primerno. Razen tega morajo biti ob poslabšanih vozniških razmerah tudi obzirnejši do drugih udeležencev v prometu. Na zasneženih in neočiščenih cestah so navadno najbolj ogroženi pešci, kadar prečkajo cesto, pa tudi takrat, kadar zaradi neočiščenih pločnikov uporabljajo za hojo cestne površine. Ponekod se tudi dogaja, da enostavno pozabljajo na čiščenje pločnikov, tako da sneg primrzne in še dodatno otežuje hojo pešcem. Zato so le-ti primorani, da hodijo po običajno skrbneje očiščenih cestnih površinah.

Dodatna nevarnost je pozimi tako za pešce kot za avtomobile snežni plaz s streh, če na njih ni varoval za zadrževanje snega ali so močno dotrajana. Kadar so pločniki spolzki in je na cestah, še posebej zjutraj ali v senčnih legah skoraj ves dan, verjetnost poledice, morajo pešci še dodatno paziti. Ne le da si na drsalnici na pločniku lahko zlomijo nogo, pač pa jim lahko nesrečno zdrsne tudi pri prečkanju ceste, četudi je morda prehod za pešce dobro očiščen. Na to naj pomislijo tudi avtomobilisti, ko se približujejo prehodom in bolj pazljivo kontrolirajo hitrost vozila, da pešca ne povozijo.

Mrak

Se od prejšnjega sneženja so na pločnikih ostali kupi primrznjenega snega, tako da so pešci hočeš počes morali na bolj očiščeno, a tudi bolj nevarno cesto. Zdaj je prejšnje kupe pokril novi sneg. Bodo pločniki morali počakati na odjugo? — Foto: F. Perdan

Gorenjska nočna kronika

Novoletni prazniki so na srečo že za nami, veselje ob zamenjavi koleškega datuma nam je osušilo žepe in pustilo mačkast okus v ustih. Še posebej velja to za tiste, ki so vneto praznovali že teden prej, pa vmes in še nekaj dni potem, morda kakšno uro počili, pa spet nadaljevali. Nekateri imajo tako ali tako praznik skoraj vse leto. Tule pa je nekaj spominov na minule naporne dni.

NE MARA PETARD

V. Ž. je menil, da je prednovoletno vzdušje v bifeju pri radovljjski avtobusni postaji premrtvo, zato je prižgal petardo in jo vrgel po tleh. Razpočila se je prav ob nogi E. H. in ga malce ranila. Seveda se je vzdušje v hipu spremenilo, še najbolj pa pri E. H., ki je zaradi razpočene petarde skočil v povzročitelja hrupa in ga hotel nabunkati. Na srečo so ju pomirili in napotili domov, da se odpočijeta od razburjenja.

ZENINO PRAZNOVANJE

Kje piše, da je veseljačenje dovoljeno le moškim? Žena se ga je tako napila, da je, ko je prikolovratila domov, začela razbijati po stanovanju, vendar pa ji to še ni bilo dovolj. Lotila se je celo moža, ki se ni mogel braniti. Ohladili so jo šele na kranjski postaji milice, ji povedali nekaj resnic, s čemer se je pač morala strinjati, in nato je skesano odšla spet domov.

KJE JE MOJ AVTO?

Ves v strahu je na kranjsko postajo milice prihitel možak, sicer kar lepo majav v nogah, in izjavil, da so mu izpred gostilne ukradli avto. To je bila po drugi strani sreča, saj je bil možakar tako nadelan, da ne bi bil sposoben voziti. Al-

koholni hlapi pa so mu tako zmedli spomin, da je pozabil, kaj se je res zgodilo. V prednovoletnem razpoloženju je v gostilni velikodušno posodil avto nekemu, ki ga je prvič videl in čez čas na vse lepo pozabil. Možakar, ki je s sposojenim avtom spet prišel nazaj v gostilno pa avtomobilskih ključev ni mogel vrniti, saj je medtem lastnik že norel na postajo milice. Drugega ni kazalo, kot da je avto odpeljal tudi sam tja in ključje pustil pri dežurnem miličniku.

UKRADLI ZABOJ PIVA

Novoletno praznovanje je očitno tako užejalo nekega Ljubljancana, da je na novega leta dan izpred gostilne na Laborah ukradel zaboj piva. No, pa ni bilo dovolj časa, da bi pivo tudi popil, vsaj vseh steklenic ne, saj so ga poprej odkrili.

DARILO PA TAKO

M. K. je dan pred novim letom prebushkal neko dekle, ki je trdilo, da splotn in njegovo dekle, pač pa sta le v prijateljskih odnosih. Kakorkoli že, tak odnos ni bil kaj prida vreden, saj je punca namesto noveletnega darila prejela klofute. Urno je poklicala miličnike, pred katerimi je skesani M. K. obljubil, da se bo poboljšal.

KOLOVRATILA PO CESTI

Potem ko so dva že krepko nadelana možaka postavila na cesto iz znane kranjske gostilne pri kokrskem mostu, jim se na misel ni prišlo, da bi bilo dobro mahnjiti jo proti domu. Jezna, ker gostilne ne delajo celo noč, sta se zavralsala kar sredi ceste, ne meneč se za avtomobile. Odpeljali so ju v tisti prostor za iztreznjenje, kjer človek najbolj občuti domotožje.

HUDA ŽEJA

V jeseniški Kazini niso več hoteli točiti piščice nadelanemu A. B. To ga je tako stogotilo, da je napadel natakarka, ki mu tako hudo užejanemu ni in ni hotel več postreči. Celo več — poklical je miličnike. Le-ti so možakarja odpeljali s seboj in mu predpisali štiri ure premišljanja na samem.

L. M.

Cene zmedle preskrbo s kruhom

Čeprav bi nove cene kruha veljale šele naslednji dan, pa so ga v prodajalne poslali že prejšnji dan po novih cenah — Zaradi tega ga v nekaterih tržiških prodajalnah niso hoteli prodajati, jezni kupci pa so obvestili miličnike

Višje sodišče v Ljubljani je potrdilo sodbo Temelnjnega sodišča v Kranju, s katero je bil Tozđ Triglav — Gorenjka Lesce delovne organizacije Žito Ljubljana obsojen zaradi gospodarskega prestopka na 50.000 din denarne kazni.

31. julija 1981 so namreč iz Lesc poslali prodajalnam KŽK, Merkatorja, Živil in ABC nekaj več kot 1000 kg kruha po cenah, ki naj bi veljale šele naslednji dan, to je 1. avgusta. To pa je povzročilo zmedo v trgovini, saj ponekod kruha niti niso prodajali, ponekod pa so posredovali delavci milice Tržič, da so kruh prodajali po stari nižji ceni. Sodišče je ugotovilo, da do takšne zmešnjave in motenj v preskrbi s kruhom ne bi prišlo, če ne bi v ekspeditu Pekarije Tržič pošiljko kruha v petek, 31. julija popoldne, opremili z novimi višjimi cenami, ki pa so bile veljavne šele naslednji dan.

Trgovine so v petek popoldne dobile kruh po ceni, ki je veljala tega dne, popoldne, ko večina kupcev kupuje kruh tudi za soboto in nedeljo, pa so dobile pošiljko okoli 1000 kg kruha za petek popoldne in soboto, vendar pa je pošiljko spremljal listek z novo, naslednji dan veljavno ceno, dobavnička pa je sledila šele v soboto popoldne. S tem, ko glavno ceno, dobavnička pa je sledila šele v soboto popoldne. S tem, ko naj bi že dan prej prodajali kruh po novih cenah, je bila po ugotovitvah sodišča storjena špekulacija, saj bi pri takšni prodaji kruha nastala premoženjska korist. V trgovinah so seveda vedeli, da veljajo še stare cene kruha, zato ga po novih niso hoteli prodajati oziroma so ga prodajali po starih tam, kjer so posredovali miličniki, na katere so se obrnili jezni kupci.

Zaradi takšnega gospodarskega prestopka je temeljno sodišče izreklo pravni osebi, to je Tozđu Triglav — Gorenjka Lesce, denarno kazen v višini 50.000 din, za odgovorno osebo pa je določilo kazen 1500 din. Takšno sodbo in tudi kazen je potrdilo tudi Višje sodišče v Ljubljani ter pri tem ocenilo, da je denarna kazen za tako kršitev, zaradi katere je prišlo do takšnih motenj v preskrbi z osnovnim prehranbenim artiklom, prej prenizka kot previsoka.

Zgodovina zimskih olimpijskih iger — CORTINA D'AMPEZZO

V Sailerjevi senci

Zimske olimpijske igre leta 1956, sedme po vrsti, so bile prvič v Italiji, v Cortini d'Ampezzo. Italijani niso gledali na denar, z igrami so hoteli zasenčiti vse prejšnje prireditelje. Zgradili so nov olimpijski stadion s tribuno za 12 tisoč gledalcev in na njej — gretje z infrardečimi žarki, novo skakalnico, stezo za hitrostno drsanje, dvanaest hotelov... Denar za objekte so si zagotovili z vse bolj donosno športno napovedjo. Natančni Italijani so si otvoritveno slovesnost zamislili kot veliko gledališko predstavo: vse so do potankosti predvideli, le tega ne, da bo nosilec olimpijske bakle, italijanski drsalec Guido Caroli, pred častno tribuno nerodno padel.

Svet je že pozabil na najhujšo morijo v zgodovini človeštva. Olepšana Cortina je privabila rekordno število športnikov — 932 iz 32 držav, med katerimi so bili prvič tudi udeleženci iz Sovjetske zveze. Jugoslovanski olimpijski komite je na igre v sosednjo Italijo poslal številčnejše zastopstvo kot pred štiri leti v Oslo — štiri alpske snučarje, devet tekačev in štiri skakalce. Polet je po končanih igrah 8. februarja leta 1956 takole ocenil njihov nastop:

»Našim tekačem primanjkuje borbivosti, ki so jo sicer na izbirnih tekmah na Pokljuki pokazali. Ko pa so prišli v Cortino in videli vso elito, ki ima seveda tudi boljše možnosti za trening, so postali malodušni. Skakalci so zadovoljili, čeprav so od njih pričakovali več. Če bi Zidar in Rogelj imela oba skoka enako dobra, bi se lahko uvrstila okrog 15. mesta. Poldi pa žal skakalnica ni ustrezala. Alpinisti so bili veliko presenečenje, saj so se izkazali z borbivostjo in vztrajnostjo. Tako bi sedaj lahko brez debate potrdili mnenje tistih, ki so že pred olimpijskimi igrami trdili, da je treba poslati v Cortino več alpincev... Končno bi morali razmisliti tudi o našem smučanju, saj na nekaj treba narediti, ker je v dolinah premalo snega, na visokogorskih smučiščih pa ni žicne. Verjetno bi se tudi bolj sploščali pozimi odmetavati sneg na cesti proti Vrščici, kot pa spomladi s krampi razbijati ledeno skorjo.«

Igre v Cortini so kasneje v športnih krogih imenovali po avstrijskem vsestranskem smučarju Toniju Sailerju, ki je osvojil zlata odličja v vseh disciplinah alpskega smučanja. V veleslalomu je premagal bolj slovitega tekmeča iz domače ekipe in prvega favorita Anderla Moltererja za 6,2 se-

kunde, v slalomu je bil hitrejši od drugouvrščenega Japonca Igoje za štiri sekunde, v smuku pa je vse tekmece potolkel za najmanj tri sekunde in pol. Čeprav je Sailer na cilju smuka izjavljal, da je proga lahka, pa je bila resnica drugačna: tekmo je končala le dobra deseterica smukačev, padcev pa je bilo toliko, da so vse tekmovalce, med njimi tudi našega Jožeta Iljo, komaj sproti zvozili v cortinsko bolnico. Med gledalci ob vratolomni progi je bil tudi Tine Mulej, ki pa je v Cortino dopotoval že z mavcem na nogi (zlomil si jo je na smuku v Wengnu). Športni poročevalci so vsi po vrsti zapisali, da je Sailer na igrah povsem zasenčil ostale udeležence (in tudi gostjo, znano filmsko igralko Sophio Loren). Na Dunaju ga je pričakalo 40 tisoč ljudi, mestni moše in takratni zvezni kancler Raab. Za svoje uspehe je prejel vrsto nagrad — zemljo in vse potrebno za zidavo hiše, hitri športni avtomobil, vilo v Kitzbühlu... S Sailerjem se je končala doba »čistega amaterizma« v zimskih športih.

Sovjetski tekači so v Cortini zmešali štrne Skandinavcem. Do pravega prevrata je prišlo tudi v skokih.

Rokometne novice

Pionirke Dupelj tretje v Sloveniji — Na republiškem prvenstvu za pionirke se sodelovalo 16 ekip, ki so bile v predtekovanju razdeljene v štiri skupine. Igralke Dupelj so v skupini center premagale vse nasprotnice in se uvrstile na polfinalni turnir v Ajdovščino, kjer so izgubile le tekmo z ljubljansko Olimpijo. Na sklepnem tekmovanju v Kranju so poleg teh dveh ekip nastopile še igralke Iskre in Velenja. Mlade Dupljanke so v prvem srečanju odvezle točko kasnejšim republiškim prvakinjam, pionirkam Velenja, premagale so Iskre in izgubile z Olimpijo ter s tremi osvojenimi točkami zasedle tretje mesto. Ekipa Dupelj je nastopila v naslednji postavi: Čuk, Markič, Mežek, Planinšek, Toni, Jeruc, Martinovič, Dojčinović, Bajrovic, Cvelbar in Gradišar. V enakem tekmovanju za pionirje se je za naslov republiškega prvaka potegovalo 33 ekip. Škofjeloska Jelovica se je uvrstila na polfinalni turnir, kjer pa je zasedla drugo mesto in izpadla iz nadaljnjega tekmovanja.

Peto mesto mladincev Jelovice — Na odprtem mladinskem prvenstvu

Finci so s prestola vrgli nekdanje nepremagljivce Norvežane. Naši skakalci so prišli na igre slabo pripravljeni. Zaradi pomanjkanja snega so v Planici trenirali le nekaj dni in opravili vsega 40 skokov. Na hokejskem turnirju so »profesorji« iz Kanade zasedli le tretje mesto, boljši od njih so bili Američani in igralci Sovjetske zveze.

UVRSTITVE JUGOSLOVANOV — SMUK: 22. Franc Cvenkelj, 29. Ludvik Dornig, Jože Ilja odstopil, ženske: 28. Slava Župančič; **SLALOM:** 28. Dornig, 42. Cvenkelj, 43. Ilja, ženske: 32. Župančič; **VELESALOM:** 40. Cvenkelj, 47. Dornig, 51. Ilja, ženske: 32. Župančič; **TEKI** — 15 km: 43. Zdravko Hlebanja, 45. Janez Pavčič, 47. Cveto Pavčič, 49. Matjež Kordež, 30 km: 32. Kordež, 42. Hlebanja, 45. Štefan Robač; 50 km: Robač odstopil; **ŠTAFETA 4 x 10 km:** 13. Jugoslavija; **ŽENSKE** — 10 km: 32. Amalija Belaj, 33. Mara Rekar, 35. Nada Birk, 36. Biserka Vodenlić; **ŠTAFETA 3 x 5 km:** 9. Jugoslavija; **SKOKI:** 22. Jože Zidar, 23. Albin Rogelj, 24. Janez Pold, 50. Janez Goršek.

Slovenije so rokometarji Jelovice osvojili prvo mesto v predtekmovalni skupini in se uvrstili na finalni turnir, kjer so zasedli peto mesto. V enakem ženskem tekmovanju sta gorenjska predstavnik Duplje in Alpejske Želaznice izpadla že v predtekmovanju.

Predvdorčani iznajdljivi, a tudi grobi igralci — V drugi moški republiški ligi so naslov jesenskega prvaka osvojili rokometarji Črnomlja, drugi je Predvdor, četrta Žabnica in devete Križ. Najboljši strelac v prvem delu tekmovalja je bil Orlić iz Črnomlja s 102 zadetki, drugo in tretje mesto sta zavezala Predvdorčana Danilo Lombar z 82 in Marjan Arnez s 74 zadetki, deseto pa Krašovec iz Križa s 60 goli. Največ grobosti je prikazala ekipa Inlesa, tik za njimi pa so igralci Predvdora, ki so na kazenski klopi presedeli 94 minut. Ekipi Križ in Žabnice sta bili bolj disciplinirani, saj sta bili kaznovani le z 58 oziroma 52 minutami. Med posamezniki sta se z grobo igro »izkazala« predvsem Vinko Krivec (Predvdor) in Ilc (Inles), ki sta na kazenski klopi presedela po 24 minut, le štiri minute manj pa je grel klop Danilo Lombar iz Predvdora. Predvdorčani so med gorenjskimi ekipami prednjačili tudi pri streljanju sedemmetrov, saj so bili od vseh najbolj učinkoviti.

Egart drugi na listi strelcev — V skupini center mladinske republiške rokometne lige so naslov prvaka osvojili igralci Kolinske Slovane. Gorenjske ekipe so se razvrstile takole: Jelovica je zasedla drugo mesto, Predvdor šesto, Peko sedmo, Sava osmo in Škofja Loka zadnje, deseto. Po jesenskem delu prvenstva je na listi strelcev Egart iz Predvdora drugi s 56 zadetki, Zorman iz Sava četrta s 45, Markovič iz Škofje Loke peti s 43 in Loborec iz tržiškega Peka sedmi z 41 zadetki. Sedemmetrovke so najuspešneje streljali mladinci Kamnika, drugi pa so z 78 odstotno učinkovitostjo igralci Jelovice.

J. Kuhar

POROČILI SO SE

V Kranju:

Žitnik Mihael in Alenka Štromajer iz Moš, Markič Miran in Jadranka Dolenc iz Tržiča, Rems Stanislav in Vanja Velkavrh iz Šenčurja, Gregor Ivan in Jana Pernuš, Gregor Jožef in Marina Dobnikar, Balas Martin in Ivana Podakar, Križman Franc in Jožica Župančič, Lesjak Viktor in Irena Čebašek s Kokre, Zihler Tone in Veronika Križnar iz Bitenj, Koželj Lado in Emica Kimovec iz Ljubljane, Potočnik Rado in Damjana Krmelj z Bleda, Anžič Janjo in Jelka Dolenc, Praprotnik Alojz in Jožica Kovačič iz Tržiča, Mandić Damijan in Irena Papler iz Tržiča, Popov Matija in Romana Frantar iz Tržiča, Boncelj Franc in Metka Bernard iz Šenčurja, Šveglj Janez in Tanja Geč iz Ljubnega, Jovanović Beno in Tatjana Tršan, Kabič Zoran in Romana Aljančič iz Šenčurja, Dugon Vladimir in Marta Rosić, Koren Miroslav in Zvonka Grašič, Koren Alojz in Ivanka Ogrin, Mrda Slavko in Božica Bartolčić, Teršek Zdravko in Marija Kolman iz

Gorenjski olimpijci — PETER LAKOTA Borne priprave, skromni dosežki

Bled — Je to skromnost, samokritičnost, kljubovalnost, gorenjska trma, kaj drugega? Ko Peter Lakota, naš najboljši smučar šestdesetih let, udeleženec zimskih olimpijskih iger v avstrijskem Innsbrucku leta 1964, obuja spomine na smučarsko mladost, ves čas govori samo o skromnih dosežkih, nepomembnih uvrstitvah, o rezultatih na svetovnem prvenstvu v Badgasteinu in na olimpijskih igrah, ki se jih po njegovem mnenju ni vredno spominjati. Nikdar ne omeni, da je bil dolga leta naš najboljši smučar, da je bil 21-krat državni prvak: sedemkrat v smuku, šestkrat v slalomu, trikrat v veleslalomu in petkrat v kombinaciji. Na prste ene roke lahko preštejemo smučarje, ki bi se po številu osvojenih medalj na državnem prvenstvu primerjali s 46-letnim gozdarskim inženirjem z Bleda, gradbenim tehnikom, projektantom gozdnih cest, delavcem blejskega gozdnega gospodarstva. Pa vendarle — Peter noče priznati, da je bil odličen smučar, da pa zaradi takratnega standarda, skromne opreme, slabih možnosti za vadbo ni mogel poseči po višjih mestih na mednarodnih tekmovaljih. Le kako neki bi pričakovali boljše dosežke, če se je 21-letni fant prvič v svojem življenju seznanil s smukom neposredno na tekmovalju — na svetovnem prvenstvu? Zasedel je 49. mesto, uvrstil se je za Jankom Štefotom in pred Matježem Lukancem.

DA BI LE ŽIV PRIŠEL V CILJ...

»Takrat še ni bilo specializacije, kakršno poznamo danes, ko nekateri vozijo le slalom, spet drugi samo veleslalom, malo pa je smučarjev, ki poleg tehničnih disciplin vozijo še smuk. V naših časih o tem ni bilo premišljevanja. Vsak je tekmoval v vseh treh disciplinah, tudi v smuku. Še danes je zmotno prepričanje, da se proge za smuk delijo na težke in lahke. Prav nobena ni težka, niti kitzbühlska ne, če je na njej dva metra dobro steptanega snega. Takrat so bile proge slabo pripravljene in nezavarovane, na nekaterih mestih so bile široke le sedem, osem metrov. Tekmovalci za smuk smo imeli premalo vadbe, veliko je bilo padcev, uvrstitve pa skromne. Dokler ni bilo varnostnih vezí, se je precej voženj končalo z zlomljeno nogo, s poškodbo. Tudi tričetrt moštva je bilo ob koncu smučarske sezone v mavcu ali kako drugače nesposobno za tekmovalje. Priznam, Tina Mulej in Janko Štefe sta bila zanesljivo najbolj drzna smukača. Tudi mi smo se spuščali korajžno, vendar z večjim strahom. Potrebovali bi človeka, ki bi znal dvigniti moralo in ustvariti razpoloženje za večjo borbivost, tveganja. Potrebovali bi spretne organizatorje in sposobnega trenerja, kakršen je danes Vogrinec, Gartner. To bi našemu tekmovalnemu rodu pomenilo več kot, denimo, nove smuči, nove vezi ali vadbna v italijanski Cerviniji. Ko je na olimpijskih igrah kanadski smukač zletel s proge in se ubil, smo bili dotočeni. Vsak se je na zaledeneli progi spustil le toliko, da je prišel živ v cilj. V domovini so naš nastop ocepili kot neuspeh: Jugoslovani, ki pa so nas gledali v Innsbrucku, so nas trepljali po rami, češ korajžni ste bili, da ste se upali spustiti. Seveda, svoje je opravila še trma. Olimpijske igre le niso povsem običajno tekmovalje.

Sarajevo se približuje. Naši smučarski strokovnjaki so tekmovalcem napravili medvedjo uslugo, ker so jih obremenili z medaljami. Veliko težje bo prismačati kolajno kot na svetovnem prvenstvu v Schladmingu. Pol Škofje Loke in Tržiča pa še veliko ostalih vnetih navijačev bo v Sarajevu in vsi bodo zahtevali le eno — me-

daljo. Podobno je bilo tudi v Kranjski gori marca in decembra lani. Fantje so obakrat položili orožje pred zahtevami domačega občinstva. Ne želim, da bi se jim to zgodilo tudi na Bjelašnici.

»OČE« OLIMPIJSKIH PROG NE BO VIDEL SARAJEVA

Peter Lakota se tudi potem, ko je prenehal tekmovali, ni odrekel smučarji. Vključil se je v delo Smučarskega kluba Bled in postal delegat Mednarodne smučarske zveze in član komiteja za homologizacijo prog. Leto zatem, ko je Sarajevo dobilo olimpijske igre, se je za poldrugo leto zaposlil pri organizacijskem komiteju in prevzel odgovorno nalogo projektiranja prog za alpske discipline.

»Na Jahorini smo pripravljali proge za ženske. Slalom in veleslalom smo speljali po idealnih strminah, proga za smuk sicer ustreza mednarodnim pravilom, vendar je za spoznanje prekratka. Naleteli smo na plazovito področje in ni je bilo moč podaljšati. Bolje je, da smo kritizirali enkrat — na olimpijskih igrah, ko da bi potem dvajset, trideset let poslušali očitke. Pri gradnji prog za moške na Bjelašnici smo posegli v nedotaknjeno naravo, v kraljevski medvedovi in volkov, ki pa so se pred civilizacijo umaknili drugam. Prireditelji bodo morali imeti veliko sreče v vremenom, če bodo hoteli spraviti pod streho vsa tekmovalja v alpskih disciplinah. Vreme na Bjelašnici je prava neznanka. Razmere se spreminjajo iz ure v uro, pogosto se pojavlja megla; vremenski podatki pa kažejo, da polovico zimskih dni pihata tu veter s hitrostjo 60 in več kilometrov na uro.«

Čeprav je Peter Lakota »oče« olimpijskih prog, bo igre spremljal preko televizijskega zaslona. V času sarajevske prireditve bo opravljal dolžnost delegata FIS na mednarodnih tekmah v Italiji in na Poljskem.

»Potem ko je prišlo do nesoglasja organizacijskim komitejem, nimam Sarajevu nobenih dolžnosti. Pred dvema letoma in pol so me predlagali za »šefa« proge za moški smuk. Po stavil sem pogoje, pod katerimi bi bil pripravljen prevzeti odgovorno nalogo. Ne, ni šlo za denar. Za sabo sem imel že neprijetno izkušnjo izpred šestih let, ko sem bil zadržan za pravo progo na tekmi svetovnega pokala v Kranjski gori. Takrat je tekmo po spletu neprijetnih okoliščin odpadla in tedaj sem se odločil: če se kdaj ponudi podobna priložnost, bom ničesar prepuštil naključju. Takšne pogoje, ki bi mi omogočali pripravo proge v kakršnikoli razmerah, sem postavil tudi Sarajevu, vendar do danes nisem dobil niti odgovora...«

C. Zaplotnik

SPOROČILI STE NAM

Več tekmovalj v namiznem tenisu — Odbor za namizni tenis pri ZTKO Škofja Loka je sprejel koledar namiznoteniških tekmovalj za prihodnje leto. Poleg občinske lige ter posamičnih prvenstev za člane, mladince, pionirje in veterane bo še več turnirjev, ki jih bodo pripravili klubi in sekcije. — J. Starman

Na Trsteniku in v Tenetišah ustanovili športno društvo — Privrženci športa in rekreacije iz krajevnih skupnosti Trstenik in Tenetiše so pred kratkim ustanovili športno društvo Podgorje, ki bo organiziralo različne športno-rekreativne prireditve in skrbelo za rekreacijo krajanov. V krajih pod Storžičem je največ zanimanja za hokej, nogomet in kolesarstvo, precej ljubiteljev pa je tudi za drsanje, hokej, namizni tenis, šah, kegljanje in ples. Društvo bo prirejalo različna tekmovalja ob prazniku štirih krajevnih skupnosti (Goriče, Golnik, Tenetiše in Trstenik), obnovilo bo nogometno igrišče v Tenetišah, za kar je denar že zagotovljen, iz nogometnih ekip Trstenika in Tenetiša bo sestavilo eno moštvo, ki bo zastopalo Podgorje v cerkljanski ali novoustanovljeni »podgorski ligi«, vsako leto bo priredilo pustni slalom in smuk za otroke ter šahovska in namiznoteniška tekmovalja v domu družbenopolitičnih organizacij na Trsteniku. Krajin Pangeršče so že uredili smučišče z vlečnico manjše zmogljivosti, z delom je pričela tudi skupina za izrazni ples in aerobiko, ki jo vodi Magda Zupan. Denar za društveno dejavnost bodo zbrali s članarino (odrasli 100, otroci 50 dinarjev), z dotacijo telesnokulturne skupnosti in z različnimi zabavnimi prireditvami. Na ustanovnem obnem zboru so za predsednika društva izvolili Marka Markoviča, za podpredsednika pa Eda Hajdinjaka. — D. Papler

Prvenstvo Peka v kegljanju — Osnovna sindikalna organizacija tovarne Peko iz Tržiča je pripravila tekmovalje v kegljanju na 50 lučevah. Udeležilo se ga je 61 tekmovalcev, od tega 11 žensk in 50 moških. Prvenstvo sta uspešno vodila Lojze Lavšegar in Franc Prelog. Rezultati — ženske:

kamniška
@ gorčica

Sedemindvajsetič Po poteh partizanske Jelovice

Množičnost pomembnejša od rezultatov

Dražgoše — V počastitev 42-letnice Dražgoške bitke in v okviru 27. prireditve Po poteh partizanske Jelovice je bilo v Dražgošah in okolici več športnih tekmovanj, nekatera pa so zaradi pomanjkanja snega odpadla. Na Mostah je pod geslom Razvijajmo bratstvo in

enotnost naših narodov in narodnosti potekalo prvo letošnje tekmovanje za jugoslovanski smučarski pokal Maršal Tito. Nastopile so reprezentance vseh republik z izjemo tekačev Vojvodine, Kosova in Bosne in Hercegovine. V odsotnosti najboljših jugoslovanskih tek-

movalcev je v teku na 15 kilometrov slavil član slovenske ekipe Ivan Sušnik, reprezentanca Slovenije pa je prepričljivo zmagala tudi v ekipnem tekmovanju.

Pokrajinski štab teritorialne obrambe za Gorenjsko je s pomočjo športnega društva Plamen iz Kroke pripravil v Dražgošah trinajsto odprto prvenstvo moških in ženskih sedemčlanskih patrolj enot teritorialne obrambe, na katerem pa so nastopile tudi ekipe enot JLA in milice. Med 37 patroljami, ki so se pomerile v streljanju in teku na devet kilometrov, so velik uspeh dosegle gorenjske ekipe. Pri moških so zasedle prva štiri mesta, najboljša med njimi je bila patrolja iz Radovljice, medtem ko so pri ženskah slavile tekmovalke iz Škofje Loke.

Štirideset občinskih ekip — sestavljene so bile iz treh mladincev in treh rezervnih starešin — so se pomerile v poznavanju topografije, taktike in zgodovine NOB, v orientaciji in streljanju z malokalibrsko puško. Tekmovanje, znano pod imenom Po poteh heroja Kebeta, je bilo že desetič zaporedno, uspešno pa so ga izvedli športno društvo Plamen, strelska družina Stane Žagar iz Podnarta ter občinska konferenca ZSMS Radovljica. S prednostjo petih točk je zmagala prva ekipa Radovljice.

Rezultati — 13. odprto prvenstvo patrolj TO Slovenije — moški: 1. TO Radovljica (Cveto in Dušan Podlogar, Šolar, Sitar, Piber, Kotnik, Sedušak) 35,57, 2. TO Jesenice (Dovžan, Skumavec, Tajnikar, Uršelj, Teraž, Rodman, Pristov) 38,58, 3. TO Tržič (Bertoncelj, Dobre, M. Rozman, A. Rozman, Bohinc, Globočnik, Bergant) 39,01, 4. TO Škofja Loka, 6. TO Kranj, 9. V. P. 1098 Kranj; ženske: 1. TO Škofja Loka (Dolenc, Dolenc, Žagar, Gantar, Bojan Žagar) 28,26, 2. TO Kranj (Jošt, Rozman, Erzetič, Kavčič, Janez Krišelj) 30,13; **patrolje TO**: 1. Radovljica, 2. Jesenice, 3. Tržič, 4. Škofja Loka, 5. Kranj; **patrolje JLA**: 1. V. P. 1098 Kranj, 2. V. P. 1098 Škofja Loka, 5. V. P. 1098 Bohinjska Bela; **patrolje TO iz drugih republik**: 1. Črna gora, 2. Makedonija, 3. Donje Stubice; **patrolje UJV**: 1. Zasišna enota milice RSNZ, 6. UNZ Kranj; **tekmovanje mladine in rezervnih starešin**: 1. Radovljica I (Štular, Potočnik, B. Mohorič, S. Mohorič, Gradinski, Pavlin) 580 točk, 2. Kočevje 575, 3. Domžale 572, 7. Radovljica II 559, 17. Škofja Loka 533, 26. Tržič 506, 27. Kranj 501; **jugoslovanski smučarski pokal Maršal Tito** — posamezno: 1. Sušnik 38,19, 2. Munih (oba Slovenija) 38,52, 3. Hodžič (Srbija) 41,32; ekipno: 1. Slovenija (Sušnik, Munih, Sedušak), 2. Srbija, 3. Makedonija.

C. Zaplotnik

Na trinajstem odprtem prvenstvu patrolj enot teritorialne obrambe je med ženskami zmagala ekipa TO Škofja Loka, za katero so nastopile Irena Dolenc, Helena Dolenc, Neža Žagar, Stana Gantar, Irma Šink in vodja Bojan Žagar. — Foto: F. Perdan

Med moškimi patroljami je na odprtem prvenstvu, ki ga je pripravil pokrajinski štab TO za Gorenjsko s pomočjo športnega društva Plamen iz Kroke, tretje mesto zasedla patrolja Tržiča v postavi Bertoncelj, Dobre, Milan Rozman, Aleš Rozman, Globočnik, Bohinc in Bergant. — Foto: F. Perdan

Na jubilejnim, desetem tekmovanju mladincev in rezervnih vojaških starešin je s prednostjo petih točk zmagala šestčlanska ekipa Radovljice, za katero so nastopili Darko Štular, Zvone Potočnik, Boris Mohorič, Samo Mohorič, Mladen Gradinski in Boris Pavlin. — Foto: F. Perdan

Pohodi v okviru prireditve Po poteh partizanske Jelovice niso namenjeni le spominom na slavne dni naše zgodovine, temveč prispevajo tudi h krepitvi telesnih moči udeležencev in prijateljstva med njimi. — Foto: F. Perdan

Med patroljami enot JLA je prepričljivo zmagala ekipa V. P. 1098 Kranj. — Foto: F. Perdan

Šestnajsta skakalna turneja »Treh dežel«

V Planici presenetil Bolgar Brejčev

PLANICA — Letošnja skakalna turneja »Treh dežel« je v Planici na 90-metrski skakalnici doživela prvo presenečenje. Med stotimi skakalci iz štirinajstih evropskih držav in ZDA je namreč na tej planiški skakalnici za prvovrstno presenečenje poskrbel reprezentant Bolgarije Vladimir Brejčev, ki je z dvema lepima skokoma z 92,5 metri ugnal vse ostale. Po dopoldanskem uradnem treningu sicer to ni kazalo, saj so bili ostali le nekoliko bolj od poznejšega zmagovalca.

Sama tekma je nato pokazala, organizator je bil SSK Ilirija iz Ljubljane, da bomo zmagovalca videli med reprezentanti Bolgarije, Norveške in Jugoslavije. Prva serija je vse do enajste številke potekala v normalnih okvirjih, saj je vseh enajst skakalcev pokazalo lepe skoke in solidne dolžine. Zataknilo pa se je pri številki dvanajst, ki jo je nosil Jugoslovian Matjaž Dolar, član SK Triglav iz Kranja. Ta mladi žirovčan je namreč doskočil pri enaindevetdesetih metrih in sestala se je mednarodna žirija, ki je nato menila, da je bil to le predolg doskok. Zmanjšali so nalet in tekma se je ponovno začela. Tu je povedel Bolgar Brejčev, ki je imel tudi najdaljšo dolžino. Iz-

kazali so se tudi naši, saj sta bila Bajc in Tepeš ter nato Žagar, Globočnik in Dolar med prvo petnajsterico, ki naj bi v drugi seriji odločala o najboljših mestih.

Toda vodilni Bolgar se ni dal presenetiti, saj je v tej odločilni seriji bil ponovno najdaljši in zmagal je bila njegova. Izkazali so se ponovno Jugoslovani, saj sta Bajc in Tepeš dosegla taki daljavi, da sta na koncu zasedla tretje in četrto mesto. Dosti za njima pa nista zaostala tudi Žagar in Dolar. Nad osemsto gledalcev je torej lahko na koncu tekme, ki je štela za evropski smučarski skakalni pokal, lahko čemo s ploskanjem pozdravilo vse nastopajoče.

Rezultati — 1. Brejčev (Bolgarija) 223,6 (92,5—92,5), 2. Braten (Norveška) 206,3 (86—86), 3. Tepeš 203,3 (83—89), 4. Bajc (oba Jugoslavija) 201,1 (83—87), 5. Asphol (Norveška) 200,2 (84—87), 6. Wiegeler (Avstrija) 198,2 (83,5—87,5), 7. Plamer (ZDA) 196,3 (84—85,5), 8. Walner (Avstrija) 193,5 (83,5—83), 9. Colin (Francija) 193,2 (83—85,5), 10. Sauerbrey (NDR) 192,7 (84—82), 11. Žagar 190,5 (83,5—83), 12. Globočnik 184, (82—81), 13. Dolar (vsi Jugoslavija) 182,6 (81—81,5), 14. Stranner (Avstrija) 180,8 (79—83), 15. Volmrich (ZDA) 179,6 (75,5—83).

V TRBIŽU NAJBOLJŠA ITALIJANA

TRBIŽ — Šestnajsta mednarodna skakalna turneja »Treh dežel« se je v soboto začela na 90-metrski skakalnici v Trbižu. Tu sta na prvih mestih pristala reprezentanta Italije Tomasi in Rigoni. Od Jugoslovancev sta se najbolje odrezala Vasja Bajc in Tomaž Dolar, ki sta oba dosegla solidne uvrstitve in točke v evropskem pokalu.

Rezultati — 1. Tomasi 218,7 (85,5—85), 2. Rigoni (oba Italija) 210,3 (84,5—84,5), 3. Braten (Norveška) 205,8 (84—82), 4. Brejčev (Bolgarija) 204,8 (84—85), 5. Stjerner (Norveška) 204,8 (82—85), 6. Petri (ZDA) 202,6 (83—82), 7. Pšersson (Norveška) 201,8 (81,5—82,5), 8. Sambugaro (Italija) 200,8 (83,5—83), 10. Colin (Francija) 199,1 (81—83), 10. Bajc 196,3 (81—83), ... 13. Dolar (oba Jugoslavija) 191,6 (82,5—81).

D. Humer

SANKANJE

Pokal Jesenic avstrijskim sankcem

Jesenice — Na naravnih sankski progi na Savskih jamah v Planini pod Golico sta bili ob koncu tedna mednarodni sankski prireditvi — v soboto je bil drugi Jelovčanov memorial, v nedeljo pa še prvenstvo za 28. pokal mesta Jesenic. Na štartu se je zbralo 70 tekmovalcev in tekmovalk iz Avstrije in Italije ter iz naših klubov iz Železnikov, Tržiča, Idrije in Jesenic. Od najboljših so manjkali le Tolarjeva, Miklavčič in Klinar, ki imajo še vedno možnosti, da se uvrstijo v olimpijsko ekipo. Pri moških je bil oba dneva najboljši Prevc iz Železnikov pred domačinom Kraševcem in Tržičanom Česnom, pri ženskah je bila od naših najhitrejša Tolarjeva, članica Iskre Železniki in pri dvosedihi jeseniški par Kraševce-Meglič. Prehodni pokal so tokrat prvič osvojili sankci avstrijske ekipe Union pred tekmovalci Iskre Železniki. Tekmovanje na Savskih jamah je bilo tudi eno od izbirnih za sestavo naše reprezentance, ki bo ob koncu tega meseca nastopila na svetovnem prvenstvu v ZRN.

Izjave udeležencev:

● **Marko Zdražnik, vojak V. P. 1098 Kranj**: »Starešina Marko Petrič je dobro izbral ekipo, v kateri smo bili pretežno športniki — smučarji, tekači, odbojkarji. Nastopili smo v patroljnem tekmovanju in med ekipami enot JLA zasedli prvo mesto. V vojaški opremi, s puško na rami, smo pretekli devet kilometrov po strmih pobočjih Jelovice. Napori, ki smo jih doživljali, so bili bržčas le kanec tistega, kar so pred 42 leti tod skušali borci Cankarjevega bataljona.«

● **Stanko Habjan, član Športnega društva Plamen iz Kroke**: »Naše

društvo je prevzelo izvedbo dveh množičnih prireditev — tekmovanja mladine in rezervnih vojaških starešin ter odprtega prvenstva patrolj enot teritorialne obrambe, na katerih je nastopilo več kot petsto tekmovalcev. Pri pripravi in izvedbi tekmovanja je sodelovalo 60 članov društva. Nikdar, ne letos ne kdajkoli prej nismo naleteli na to, da bi kdo odrekel pomoč. Vsi se zavedamo pomembnosti spominske prireditve in vsi radi pomagamo. Škoda je le, da je zapadlo premalo snega, ker bi sicer lahko tekmovanja izvedli tako, kot so bila zamišljena.«

● **Vinko Hafner, eden izmed vodij pohoda Po poteh Cankarjevega bataljona**: »Nekaj minut pred dvanajsto v noči s sobote na nedeljo smo krenili od Koširjeve kmetije na Pasji ravni. Že predtem pa so udeleženci, večinoma člani planinskih društev od Trsta do Maribora in Zagreba, imeli za sabo že dve uri hoje. V Dražgoše smo prispeli po dvanajstih urah; med potjo smo se ustavili le pod Lubnikom, kjer smo na skromni slovesnosti petnajstim, ki so se udeležili vseh dosedanjih pohodov, podelili zlate značke. Skrb nas, ker se število udeležencev iz leta v leto povečuje. Letos nas je bilo že 174, najstarejši je imel 75 let in najmlajši 18.«

ELEKTRO GORENJSKE, n. sub. o. Kranj

Delavski svet delovne organizacije razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DO ELEKTRO GORENJSKA

Kandidat mora poleg pogojev iz 511. člena ZZD izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo elektrotehnične, ekonomske, organizacijske ali pravne smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj,
- da je samostojen, ustvarjalen, uspešen pri dosedanjem delu,
- da je moralno-politično neoporečen in širše družbenopolitično aktiven.

Kandidat bo imenovan za mandatno obdobje 4 let.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« na naslov DO Elektro Gorenjska, Kranj, Cesta JLA 6, v 15 dneh po razpisu.

Industrijski kombinat

Kranj

Komisija za delovna razmerja TOZD Blagovni promet in DSSS objavlja prosta dela in naloge

- VODENJE DOMAČE NABAVE
- UREJANJE SOCIALNEGA VARSTVA

Za uspešno opravljanje del se zahteva:

- pod 1. — visoka strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
- 4 leta delovnih izkušenj, sposobnost vodenja in organiziranja, komunikativnost, poslovna sposobnost in uspešno opravljeno 3 mesečno poskusno delo;
- pod 2. — višja strokovna izobrazba socialne smeri, 3 leta delovnih izkušenj, sposobnost komuniciranja in uspešno opravljeno 3 mesečno poskusno delo.
- Deli sta prosti za določen čas — nadomeščanje delavk med porodniškim dopustom.

Pismene ponudbe sprejema kadrovske oddelke kombinata Planika Kranj v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od poteka roka za vložitev prijav.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ

Uprava inšpekcijskih služb
za Gorenjsko — Kranj

razpisuje naslednja dela in naloge

INŠPEKTORJA PARNIH KOTLOV

- Pogoj: — visoka strokovna izobrazba strojne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah,
- zaželeno so delovne izkušnje s področja energetike,
- opravljen strokovni izpit,
- 3 mesečno poskusno delo.

Za razpisana dela in naloge bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Od kandidatov pričakujemo moralno-politično neoporečnost in pravičen odnos do samoupravljanja.

Stanovanja ni.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Občina Kranj splošne službe, Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 8 dneh po objavi razpisa.

SOZD LTH
DO Tovarna hladilnih naprav
n. sol. o. ŠKOFJA LOKA

Razpisna komisija na podlagi določil 86. člena statuta DO razpisuje dela in naloge

KOMERCIALNEGA DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko izobrazbo ekonomske ali tehnične smeri in 5 let delovnih izkušenj,
- da obvladajo en svetovni jezik,
- da predložijo naloge in cilje, ki jih nameravajo doseči v skladu z razvojem DSSS in DO.

Pismene prijave z ustreznimi dokazili sprejema kadrovske-socialna služba DO THN Škofja Loka, Kidričeva 66 in sicer 15 dni po objavi razpisa z oznako »za razpisno komisijo«.

Prijavljene kandidate bomo o rezultatih izbora obvestili v 30 dneh po sklepu DS DO.

Mandat za razpisana dela in naloge traja 4 leta.

ŽITO LJUBLJANA
TOZD Triglav — Gorenjka
Lesce, Rožna dolina 8

razpisuje javno dražbo za prodajo

BARAKE IN PARCELE ŠT. 398/2 IN 398/3 K. O. HRAŠE V LESCAH, BOŠTJANOVA 6.

Izklicna cena za barako in parcelo je 236.292 din. Baraka je zasedena.

Javna dražba bo 24. 1. 1984 ob 11. uri na sedežu TOZD. Interesenti morajo pred pričetkom javne dražbe vplačati pri blagajni TOZD polog v višini 5 odstotkov od izklicne cene.

Predkupno pravico ob enakih pogojih imajo stanovalci barake. Z ostalimi pogoji se interesenti lahko seznajajo pred dražbo v kadrovske službi TOZD.

SKUPŠČINA OBČINE JESENICE SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE

Razpisna komisija pri delovni skupnosti Sekretariata za notranje zadeve objavlja prosta dela in naloge

REFERENTA ZA JAVNI RED IN MIR za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Poleg splošnih pogojev za sprejem na delo v upravnih organih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana višja šola pravne ali upravne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj.

Poskusno delo traja 3 mesece.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov: Skupščina občine Jesenice, Kadrovska služba, Cesta maršala Tita 78, Jesenice.

O izbiri bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

ISKRA
Industrija za električna orodja Kranj, p. o.
Savska loka 4, Kranj

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke delovne organizacije objavlja prosta dela in naloge

EKONOMSKEGA TEHNIKA v računovodski službi

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- končana ekonomska srednja šola,
- 4 leta delovnih izkušenj

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi v časopisu Glas na naslov: Iskra — Industrija za električna orodja, Kadrovska služba, Savska loka 4, Kranj.

OBRTNIK ŠKOFJA LOKA
Blaževa ulica 3

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

POMOČNIKA VODJE GRADBENE ENOTE

- Pogoji: — gradbeni tehnik visokih gradenj,
- 2 leti delovnih izkušenj na področju zaključnih del v gradbeništvu,
- 2-mesečno poskusno delo,
- opravljen vozniki izpit B kategorije,
- veselje do dela s strankami.

Delovno razmerje se združuje za nedoločen čas.

Pismene ponudbe pošljite v roku 15 dni od dneva objave na naslov: DO Obrtnik, Blaževa 3, Škofja Loka.

Kandidati bodo o rezultatu razpisa pismeno obveščeni.

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA

Komite za družbene dejavnosti
in občo upravo
Razpisna komisija

Objavlja prosta dela in naloge

SAMOSTOJNEGA SVETOVALCA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI IN OBČO UPRAVO

Poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima visoko izobrazbo pravne smeri in 3 leta delovnih izkušenj,
- da je zavzet in družbeno aktiven pri uveljavljanju in razvijanju socialističnega samoupravnega sistema.

Poskusno delo je 3 mesece.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba poslati v roku 8 dni po objavi na naslov: KOMITE ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI IN OBČO UPRAVO SKUPŠČINE OBČINE RADOVLJICA.

Nepopolnih in prepozno vloženi prijav komisija ne bo obravnavala.

KOKRA
Trgovska DO, n. sol. o.

Delavski svet TOZD Engro, n. sub. o. ponovno razpisuje dela in naloge

VODJE KOMERCIJALNE TOZD

Poleg zakonitih in splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo višjo šolo ekonomsko-komercialne smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj na izobrazbo ali da imajo srednjo šolo ekonomske ali komercialne smeri,
- 4 leta delovnih izkušenj na izobrazbo.

Izbrani kandidati bodo imenovani za štiri leta.

Prijave z dokazili sprejema Kokra, n. sol. o., SDS Skupne službe, razpisna komisija, Kranj, Poštna ulica 1, 30 dni po objavi v časopisu. Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v roku 15 dni po dnevu izbire.

DOM UČENCEV IVO LOLA RIBAR KRANJ, Kidričeva 53

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. KUCHARICE OZIROMA KUHNJSKE POMOČNICE

za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoj:

- KV ali NK delavka,
- poskusno delo 1 mesec.

2. SNAŽILKE za določen čas

Pogoji:

- NK delavka,
- poskusno delo 1 mesec.

Rok prijave je 8 dni po objavi razpisa.

Vse informacije o delu dobe kandidati v domu.

Osnovna šola MATIJA VALJAVEC Preddvor

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge

— POMOČNIKA KUCHARJA

v kuhinji vrtca Preddvor za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavca ob odhodu v JLA).

Nastop dela takoj.

Pogoj:

- PKV ali KV kuhar

Kandidati naj pošljejo prošnje z dokazili o izobrazbi v 8 dneh po objavi v časopisu.

TRIGLAV
KONFEKCIJA
p. o. KRANJ

Objavlja prosta dela in naloge

NA ODDELKU ROBLJENJA

Pogoj:

osnovna šola in priučitev

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj sprejemamo 15 dni po objavi na naslov: Triglav konfekcija Kranj, Savska cesta 34.

O izidu izbora bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po veljavnosti objave.

MALI

OGLASI tel.: 27-960

PRODAM

Prodam raztegljiv kavč, dva fotelja ter tapiserije. Tel. 50-852 80
 Prodaj 10 tednov stare rjave JAR-KICE Stanonik, Log 9, Škofja Loka 40
 Prodaj dve okrogli vgradni pomi-valni KORITI iz nerjaveče pločevine. Matjaž Peternej, Frankovo naselje 124, Škofja Loka 96
 Prodaj SOBNO CVETJE ŠAFLERA (en meter). Ogled od 18. do 19. ure. Krejčič, Valjavčeva 10, Kranj 97
 Oddam PSA — NEMŠKEGA VOLČ-JAKA, črnega. Stane Dolžan, Mlaka 47 98
 Prodaj VOLA, težkega od 750 do 800 kg. Mirko Glavati, Sp. Kokra 1, Preddvor 99
 Prodaj brejo KRAVO, svetloflosaste pasme. Strahinj 67 100
 Oddam polovico mlade KRAVE. Prebačev 41 101
 Ugodno prodaj PEČ za centralno, 15.000 cal., cena 1 SM. Telefon 21-773 102
 Prodaj PRAŠIČA za zakol. Suha 18, Kranj 103
 Prodaj 8 g ZLATA za zobe. Naslov v oglasnem oddelku. 104
 10% ceneje prodaj novo PEČ EMO 23 za etažno ogrevanje. Marija Štamcar, Lom 14/A, Tržič 105
 Prodaj KRAVO po teletu. Loka 22, tel. 50-442 106
 Prodaj skoraj nov TROSED, dva FOTELJA, MIZO in FORD 15-M. Golnik 46, soba 210 107
 Prodaj MOTORNO ŽAGO stihl 0,5. Naslov v oglasnem oddelku. 108
 Ugodno prodaj star angleški PIANINO, demontiran in HLADILNIK. Informacije vsak dan po tel. 21-443 od 13. do 14. ure 109
 Prodaj 120 kg težke PRAŠIČE. Ilovka 4, Kranj 110
 Prodaj 14 dni starega BIKCA simentalca. Ivan Perne, Zg. Besnica 20 111
 Prodaj HLADILNIK »Gorenje«, zelo dobro ohranjen. Telefon 25-005 112
 Poceni prodaj rabljen 80-litrski BOJLER in črnobel TELEVIZOR. E. Niš, Telefon 25-432 popoldan 113
 Prodaj balkonska VRATA »Jelovica«, 220 x 140. Vanja Gašperlin, Škofje-loka 39/A, Kranj 114
 Prodaj SMUČARSKO ČEVLJE, FOTOAPARAT, moško KOLO in novo VETROVKO št. 46 (nosi se na obe strani). Lončariček, Retnje 11, Križevci 115
 Prodaj večjo količino suhega kvalitetnega NAPUŠČA, PLOHOV in CO-LARICE. Popovo 4, Tržič 120
 Prodaj 6 tednov stare NEMŠKE OVČARJE. Tomaž Bartol, Ul. bratov Praprotnik 20, Naklo, tel. 47-364 117
 Prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK. Borut Žagar, Ul. bratov Praprotnik 20, Naklo, tel. 47-364 118
 Prodaj 4 mesece brejo KRAVO in TELIČKA simentalca. Stegnar, Sebenje 35, Tržič 119
 Prodaj PUJSKE, težke od 15 do 27 kg in SVINJO, lahko tudi za plemo, težko 42 kg ter suhe smrekove PLOHE in COLARICE. Popovo 4, Tržič 120
 Prodaj KRAVO za zakol ali me-njam za KRAVO mlekarico. Jože Praprotnik, Ljubna 16, Podnart 121
 Prodaj 180 kg težkega PRAŠIČA za zakol. Franc Benedik, Tominčeva 41, Strazišče — Kranj 122
 ORGLE — tiger, prodaj ali zame-njam za radiokasetofon. Telefon 79-460 123
 Prodaj KRAVO po teletu ali brejo in OVCO ter češnjevo ŽGANJE. Poljčice 23, Begunje 124
 Trifazni enotarifni ŠTEVEC »Iskra« dvotarifno preklopno uro »Tittel« vzhodnonemško, prodaj. Beno Ple-melj, Prešernova 31, Bied 125
 Avtoradio sanyo digital z zvočniki 30 W prodaj. Tel. 27-921 152
 Prodaj otroško POSTELJICO in otroško ZIBKO z jogijem. Petar Šobot, Tuga Vidmarja 12, Kranj 148
 Prodaj PRAŠIČA za zakol. Hrastje 55 149
 Prodaj dve TELICI, težki po 350 kg. Pipanova 38, Šenčur 150

KUPIM

Kupim TRACNO ŽAGO. Telefon 27-065 126
 Kupim rabljen, ohranjen BETON-SKI MEŠALEC; in PRODAM »KIM-PEZ«, spodnji del. Naslov v oglasnem oddelku. 127
 Kupim STREŠNO OPEKO trajanka Dravograd: 100 kosov grafitno sive, 20 kosov grafitno sive — robniki levi, 20 kosov grafitno sive — robniki desni. Jože Ciperle, Dvorje 96, Cerklje 128
 Kupim globok otroški VOZIČEK PE-GI. Naslov v oglasnem oddelku. 151

VOZILA

Poceni prodaj nevozno ZASTAVO 101, letnik 1974, z rezervnimi deli. La-novce 48, Cerklje 64
 Prodaj ZASTAVO 850, letnik 1981, najboljšeju ponudniku. Informacije po tel. 23-344 po 15. uri 129
 Prodaj dobro ohranjen WART-BURG, letnik 1973, registriran do sep-tembra 1984. Telefon 064-21-586 130
 Prodaj DIANO, december 1978. Ko-račičeva 5, Primskovo, Kranj (popol-nan) 131

FIAT 127, dobro ohranjen, prva regi-stracija 1977, 18 M, prodaj. Ogled v četrtak od 16.30 dalje. Breda Zagoričnik, Partizanska 10/H, Kranj, tel. 23-983 132
 Prodaj 4 OBROČE in GUME za volkswagen. Mavčiče 40 133
 Prodaj WARTBURGA, letnik 1974, registriranega do aprila, dobro ohranjen. Ostoja Milošević, Janeza Puharja 2, Kranj 134
 Prodaj ZASTAVO 750, nevozno, z rezervnimi pragi in podni. Franc Mla-kar, Peračica 1, Brezje 135
 ZASTAVO 750, letnik 1980, prodaj. Stane Batagelj, Planina 2, Kranj 136
 Prodaj zadnje blatnike za tovorna vozila MAN in mercedes. Telefon 47-319 137
 MERCEDES 11/13 tovorni kason, 6,20 m, s »cerado«, letnik 1974, registri-ran do 1.1.1985, poceni prodaj. Infor-macije po tel. 064-76-491 138
 Prodaj VW 1300 karamboliran, cele-ga ali po delih. Ogled popoldan. Viktor Domitrovič, Tavčarjeva 9, Jesenice 139

STANOVANJA

V Kranju iščem ogrevano SOBO ali GARSONJERO. Naslov v oglasnem od-delku. 140
 Medvode — Kranj — Škofja Loka! Pro-fesor išče GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE. Šifra: Kmalu 141

POSESTI

Iščem zazidljivo PARCELO ali PRO-STOR za obrt, 50 kv. m v Sp. Besnici. Pod šifro: Soliden plačnik 142

Prodaj staro HIŠO z zemljo v Ga-brovki na Dolenjskem. Informacije po tel. 60-659 143
 V najem oddam GARAŽO na Planini — Ul. Veljka Vlahovića. Telefon 26-548 144

ZAPOSLITVE

KAVA BAR »KOKLA« v Trziču red-no zaposli NATAKARJA ali NATAKA-RICO. Informacije osebno v lokalu — dopoldan, Trg svobode 23, Tržič 84

Sprejem KV ali PKV AVTOKLE-PARJA ali fanta, ki ima veselje do tega poklica. Ribnikar, Ljubljanska 5, Kranj 85

ČESTITKA

Francetu PEGAM iz Topolj čestitajo ob rojstnem dnevu kolegice 145

POZNANSTVA

Razočaran in nesrečen Slovenec želi spoznati žensko do 35 let v znamenju ribe ali raka, najraje Gorenjko za dopi-sovanje oziroma mogoče skupno življe-nje v tujini. Piši na naslov P. F. 1079, 8064 Zürich 146

OSTALO

OBRTNIKOM pomagam sestavljati davčno napoved, vodim poslovne knjige in administracijo. Telefon 064-60-177 147

GIP GRADIS LJUBLJANA
 TOZD Lesno industrijski obrat
 Škofja Loka

Objavlja prosta dela in naloge

1. UPRAVLJANJE VISOKOTLAČNE KURILNICE
 Pogoj: — tečaj za upravljalca parnih kotlov in 6 mesecev delovnih izkušenj.
2. STAVBNO MIZARSKA OPRAVILA
 (možnost dela v inozemstvu)
 Pogoj: — poklicna šola lesne stroke in 6 mesecev delov-nih izkušenj
3. LETVIČENJE LESA
 Pogoj: — tečaj za delavce v primarni predelavi lesa

Delo pod 1. in 3. točko se sklepa za nedoločen čas s polnim delov-nim časom, pod 2. pa za določen čas s polnim delovnim časom.

Interesenti naj se osebno zglase v kadrovski službi TOZD ali pa pošljejo pismene prijave do 20. januarja 1984 na naslov: GRADIS, TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva 56.

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma umrla naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

ANICA ZIHERL

roj. KRISTAN

Pogreb pokojnice bo v sredo, 11. januarja 1984, ob 15. uri na pokopa-lišču v Bitnjah.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Srednje Bitnje, Žiri, 8. januarja 1984

V SPOMIN

Ne jokajte ob mojem grobu,
 le tiho k njemu pristopite,
 spomnite se, kako trpel sem,
 in večni mir mi zaželite!

11. januarja mineva leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož in-ati

PETER ZUPAN

Vsem, ki obiskujete njegov tihi dom, mu prinašate cvetje in prižigate sveče, iskrena hvala.

ŽALUJOČI: žena Fani, sin Jani in hčerka Petra

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata, starega ata in brata

RUDOLFA AŽBETA

se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom in znancem za podarjeno cvetje in izraženo sožalje. Zahvala delovnim organizacijam Color Medvode, gasilcem Colorja, Alpetour — Mehanične delavnice in DO Šport in rekreacija Škofja Loka za vence. Zahvala pevskega zboru iz Poljan za zapete žalostinke, župnikoma Simonu Fortuna in Bogdanu Dolencu za lep cerkven obred in vsem, ki ste ga v tako veli-kem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: žena Tončka, hčerka Tončka, sinovi Janez, Francel, Rudi z družinami
 Zaprevalj, 6. januarja 1984

ZAHVALA

Ob nenadni smrti moje drage sestre

VIDE DOJČINOVIČ
 rojene KOŠIR

se iskreno zahvaljujem vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste mi pomagali v težkih trenu-tkih in stali ob strani, za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Zahvaljujem se vsem organizacijam za pomoč in cvetje, po-sebno pa tovarišu za poslovilne besede, pevcem in godbeni-kom. Hvala vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti in ohrani-li v trajnem spominu.

ŽALUJOČI BRAT TONE Z DRUŽINO

Dornbirn, Britof, 4. januarja 1984

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

TEREZIJE TRATNIK

roj. KAVČIČ iz Strazišča

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ji darovali toliko lepega cvetja. Zahvaljuje-mo se teti Oblakovi za pomoč pri negi. Posebna zahvala dr. Hribniku za dolgoletno zdravljenje. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za žalostinke ter vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti.

VSI NJENI

Kranj — Strazišče, 4. januarja 1984

ZAHVALA

Ob smrti najine drage sestre

JUSTINE HOJA

rojene KRČ

se najlepše zahvaljujeva nečakinji Ančki Smrtnik in njeni družini za vso dolgoletno postrežbo in nego pokojnice, gospo-doma župniku Marijanu Pozniku in patru Polikarpu Brolihu za opravljen cerkveni obred, slednjemu pa še posebej za glo-boke poslovilne besede, ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

SESTRA MINKA in BRAT VENCI KRČ

Jezersko, Ljubljana, 6. januarja 1984

OBLETNICA

30. decembra je minilo žalostno leto dni, odkar nas je zapu-stil naš dobri mož in oče

ALOJZ BRENKUŠ

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob, mu prinašate cvetje ali mu prižigate svečo.

VSI NJEGOVI

Sp. Besnica, 6. januarja 1984

ZAHVALA

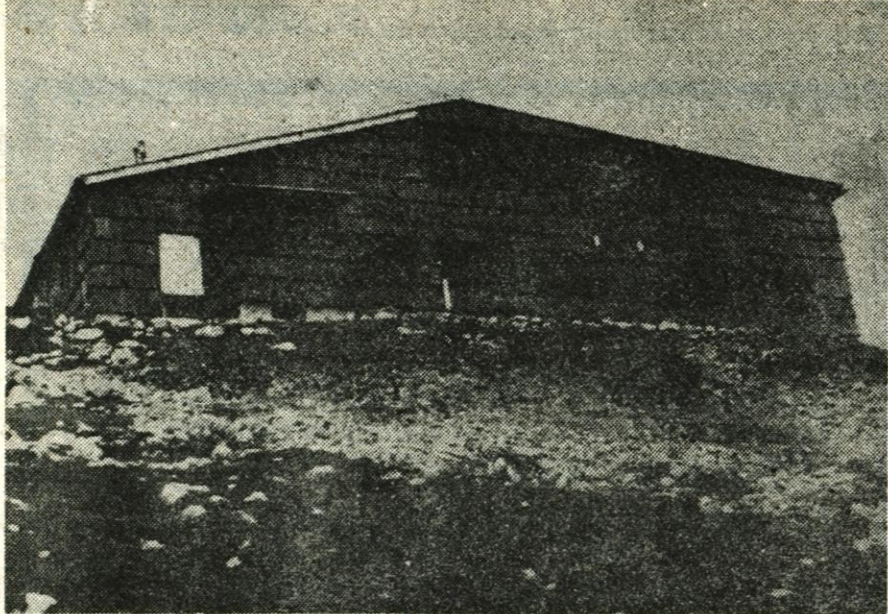
Ob boleči izgubi dragega moža, brata in strica

JANEZA REŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in sodelavcem za pomoč, podarjeno cve-tje in izrečeno sožalje. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za opravljen pogrebni obred, govorniku ob grobu, pihalni godbi, praporščakom, kakor tudi vsem tistim, ki so ga spre-mili na zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Lesce, 4. januarja 1984

Telefon že po 75 tisoč dinarjev

V številnih gorenjskih krajevnih skupnostih si še žele telefonskega zvonca, ki postaja presneto drag — Kljub temu da bodo zemeljska dela na Posavcu in v Otočah krajani opravili sami, bodo morali za priključek odšteti 75 tisoč dinarjev

Kranj — Na Gorenjskem je kar precej telefonskih naročnikov, vendar so še vedno območja in krajeve skupnosti, kjer imajo malo telefonov. Skupaj s krajevnimi skupnostmi in s kar obilnim prispevkom posameznih naročnikov si bo Podjetje za ptt v Kranju prizadevalo, da predvsem dokonča naložbe v posameznih krajevnih skupnostih. Hitreje bo šlo tam, kjer bodo pripravljene pomagati tudi delovne in temeljne organizacije združenega dela.

Kmalu bo dovolj telefonov v Žireh, kjer potekajo priprave za izgradnjo telefonskega omrežja že štiri leta. Ta gradnja je izredno zahtevna, razvejana in obsežna, ker vključuje vse okoliške hribe in zaselke. Precej denarja je prispevala krajevna skupnost — 40 milijonov dinarjev — poudariti pa je treba, da vsa gradbena in zemeljska dela opravljajo krajani sami. Prejšnji mesec so vključili 200 telefonskih naročnikov, kmalu še nadaljnjih 70, medtem ko jih bo ostalih 160 moralo počakati do gradbenega zaključka prihodnje leto.

Medkrajevni telefonski kabel Škofja Loka — Železniki so že položili preko vseh prehodov preko Sore, saj so imeli delavci lahko delo zaradi nizkega stanja voda. V nadaljevanju del bodo preusmerili telefonsko omrežje iz stare centrale v novo avtomatsko telefonsko centralo v Železnikih, medtem ko bodo ostala dela potekala spomladi.

Podjetje za ptt promet Kranj se

dogovarja z izvršnim svetom skupščine občine Trzin, da bi s pomočjo tržiškega združenega dela čimprej razširili telefonsko centralo Trzin in jo povečali s 1.000 na 2.000 priključkov. Predvidena vrednost naložbe je okoli 35 milijonov dinarjev, investicija pa je nujna, saj so sedanje telefonske tržiške zmogljivosti izkoriščene že 97-odstotno, razen tega pa so tu že zgradili telefonsko omrežje za vključitev okoli 500 novih interesentov za telefonski priključek.

V Kranju se pogovarjajo s krajevnimi skupnostjo Hotemaže — Olševki in Predvor za izgradnjo krajevnega telefonskega omrežja v Hotemažah, Olševki in Tupaličah. V prvih dveh naseljih bo po izgradnji vključenih 80 naročnikov, v Tupaličah pa bo telefon na voljo vsem interesentom z možnostjo vključitve Možjance. To krajevno omrežje bo začasno, vse do razširitve mreže Visoko. Dela se bodo začela spomladi, denar in kable pa so prispevali krajani.

Kabli za telefonsko omrežje so bili huda ovira za dela pri izgradnji krajevnega telefonskega omrežja. Otočje — Ljubno — Posavec. V akciji sodeluje 170 krajanov, ki bodo morali prispevati po približno 75.000 dinarjev lastnih sredstev, razen tega pa opraviti tudi precej prostovoljnih del — izkopati 30 metrov vsak. Priključek je drag, zdaj so se podražili tudi kabli, vendar nameravajo z deli končati ob koncu letošnjega leta.

D. Sedej

Koča na Stolu

Javornik — Javorniški planinci so že pred leti spoznali, da je Prešernova koča na Stolu zaradi vedno večjega obiska premajhna kot so to ugotovili tudi planinci ostalih planinskih društev, ki so bodisi adaptirali ali zgradili nove koče v naših gorah. Javorniški so se odločili za prizidavo Prešernove koče na malem Stolu, ki je na 2193 metrih nadmorske višine.

Člani upravnega odbora so že pred štirimi leti začeli s pripravami na zahtevno gradnjo. Začeli so z ustrezno dokumentacijo, z nabavo gradbenega materiala, ki so ga morali znesti na Stol. Najprej je material prizadevno tovoril nosač postojanke Peter Papler, ki je dnevno dvakrat s tremi konji prinašal pesek iz Zabrške planine na Stol.

»Delo pa je teklo zelo počasi,« ugotavlja zdaj Ivan Tušar, ki je eden izmed najbolj prizadevnih planincev in družbenopolitičnih delavcev na Javorniku in na Koroški Beli, »zato smo se odločili za prenos s helikopterjem. Tak način je sicer drag, a če pomislimo na čas in količino prenesenega materiala še vedno cenejši kot klasični prenos s konji. Julija leta 1981 smo zasadili prvo lopato za izkop podaljška koče. Potem smo z delom nadaljevali vse do izgradnje tretje faze, delo pa je bilo naporno zaradi slabega vremena, saj je v tem času zapadlo dvakrat kar precej snega, da ne govorimo o burji in vetru.

Naslednje leto so delavci pripravili deščice za leseni opaž za fasado koče. Tudi ta material so prenesli na vrh Stola s helikopterjem in koča je dobila svoj dosednji videz. Izdelali smo pregradne stene, vzdali okna in položili tla v novi jedilnici in v kuhinji.

Lani smo z delom nadaljevali in tako pridobili skupaj 128 kvadratnih metrov nove površine, predvsem ležišča za številne planince od blizu in daleč, ki se povzpnejo na Stol.

D. S.

V Kranju krvodajalska akcija

Kranj — Od 4. januarja dalje poteka v Delavskem domu v Kranju krvodajalska akcija. Trajala bo do 20. januarja. Občinski odbor Rdečega križa Kranj poziva krvodajalce k čim številnejši udeležbi.

Almanah zimskih olimpijskih iger '84

LJUBLJANA — Časopisno podjetje Pavliha, uredništvo Antene, je letos pred začetkom sezone alpskega smučanja izdalo posebno publikacijo Hura, naši, v kateri je mnogo zanimivega branja, predstavitev ter dosežki naših alpskih smučark in smučarjev. V letu 1983 pa je uredništvo Antene vse ljubitelje smučanja presenetilo s še eno publikacijo. Izdalo je namreč Almanah pred štirinajstimi zimskimi olimpijskimi igrami Sarajevo '84.

V tem res ličnem Almanahu, ki je postregel še z izrednimi barvnimi fotografijami, je prava zakladnica vseh podatkov iz zgodovine zimskih olimpijskih iger. Lahko preberemo, kako bo potekal televizijski in radijski spored v času olimpijskih iger, še bolj pa so zanimive napovedi svetovnih asov alpskega smučanja, kdo so favoriti v vseh treh alpskih disciplinah moškega in ženskega dela tekmovanj. Nič manj niso zanimive skrite želje naših olimpijcev. V tem Almanahu se bralci lahko seznanijo z zgodovino zimskih olimpijskih iger, z rezultati najboljših ter uvrstitvami naših predstavnikov. Cena Almanaha je le 200 dinarjev, dobi se v vseh kioskih po Sloveniji.

-dh

ČE STE NAROČNIK, PLAČATE MANJ ZA MALI OGLAS.

Modernizacije železniških postaj

Zaradi pomanjkanja denarja so lani dela na modernizaciji oziroma rekonstrukciji železniške postaje Jesenice nekoliko zastala. Zato pa bodo letos nadaljevali z gradnjo osrednje postajalnice, uredili pa bodo tudi varnostne naprave. Z denarjem iz predvidenega mednarodnega posojila pa bodo delno modernizirali in preuredili tudi železniški postaji Kranj in Škofja Loka. Posebno slednja predstavlja ob sedanjem naraščajočem prometu precejšnjo ozko grlo.

B. B.

GLASOVA ANKETA

Smučanje je drago

Smučišča na Gorenjskem so postala živahna, še posebej, ker so se za otroke, osnovnošolce in srednješolce ljubljanskih in mariborskih občin, začele počitnice. Bele poljane vabijo smučarje, ki si vsak po svoje iščejo poti in možnosti, da bi preživeli kar največ dni na snegu.

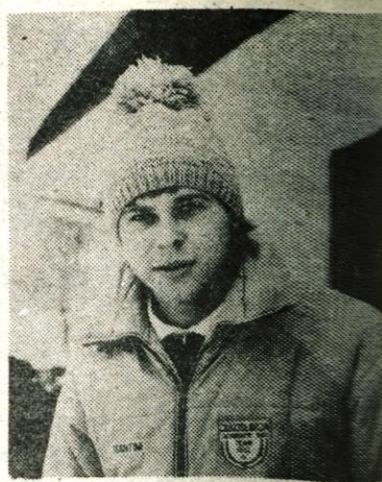
Najbolj dostopni so seveda tečaji in enodnevni prevozi na smučišča, ki jih skupaj z avtobusnimi podjetji pripravljajo naši žičničarji. Za enodnevni užitek na snegu je skupaj s prevozom treba odšteti okoli 400 dinarjev, kar seveda ni veliko, če upoštevamo današnje cene, kar precej pa, če je v družini več otrok, ki si vsi po vrsti žele na smučišče.

Dolgih repov minulo soboto in nedeljo ni bilo, vsaj takšnih ne, kot smo jih bili vajeni minula smučarska leta. Zdi se, da postajajo bolj popularne tudi drsalke in sani. Težko je plačevati otrokom dnevne karte, ki so kar okoli 350 dinarjev.

Povprašali smo tri smučarje na nedeljski smuki, kako se počutijo, koliko jih smučarija stane in kaj menijo o stroških popularne rekreacije.

Janez Železnikar iz Ljubljane: »Otroci imajo počitnice, radi so na snegu, zato smo se tudi odločili, da preživimo teden dni na smučariji. Za vlečnico kupujemo »pike« vsak dan, otroci pa tudi radi tečejo na smučeh in drsajo, tako, da nismo vezani le na smučišče. Mislim, da imajo letos otroci nasploh še možnost, da odidejo na smučanje, saj so zanje organizirani številni tečaji.«

Bogomir Vilman iz Mojstrana: »Zdaj, ko je dovolj snega in so čitnice, je tudi pred vlečnico Mojstrani vrsta. Za otroke, ki di smučajo, so vozovnice kar drage, enako za starejše, ki se pri ljejo na smučarijo z avtomobilom z bližnjih Jesenic ali drugih krajev. Če moraš kupovati vozovco, dopoldansko ali popoldansko in če se zares želiš nasmučati moraš odšteti kar precej denarja.«

Igor Kovačič iz Ljubljane: »Otroci so na počitnicah, prebivajo imamo pri sorodnikih in tja, ko nam bo glavni strošek v tednih dni predvsem prehrana. Drugače ne bi mogli, kajti otroci nadevajo radi smučajo. Veseli smo, da imamo dovolj snega in da bodo preživeli lepe počitnice, menim pa, da danes izredno težko reči, da imeli vsi otroci enake možnosti za smučarsko rekreacijo. Da jih vozili na smučišče starši, predrago, cenejši in dostopnejši so le šolski in drugi smučarski tečaji.«

D. Sedej

Izumrla dejavnost — pridobivanje drevesne smole

Nekdaj so tudi na Gorenjskem smolarili

Naravna smola, pridobljena iz raznih vrst borov, je pomembna surovina za proizvodnjo terpentina, smolnega olja, kolofonije, uporabljajo pa jo tudi v zdravilstvu, kletarstvu in ladjarstvu. Največji pridelovalec smole je Severna Amerika, kjer smolarijo na okrog 40 milijonih hektarov borovih gozdov in pridelajo tri petine vse smole na svetu. V Evropi je tovrstna gospodarska dejavnost najbolj razvita v Španiji, Romuniji, na Portugalskem in v Franciji, kjer je glavno območje za smolarjenje pokrajina Landes ob Atlantskem oceanu. Tu so pred dvesto leti pogozdili skoraj 800 tisoč hektarov zemljišča. Skromni bor je do danes dočela spremeniti podobo pokrajine. Po nekdanjih močvirjih in puščavah se vijejo široke asfaltne ceste, ob njih pa so zrasle tovarne, ki predelujejo smolo v izdelke. Danes je ena najbogatejših francoskih pokrajin, ki ne nosi zamen imena »Zlata obala«. Bor, ki je pripomogel k temu blagostanju, pa je dobil ime »zlato drevo«.

V Jugoslaviji so pridobivali drevesno smolo v nekaterih gozdovih Makedonije, v okolici Užic, Višegrada in drugod. Po osvoboditvi so zaradi velikih potreb po naravni smoli prišli v večjem obsegu smolariti na rdečem in črnem boru tudi v Sloveniji — v Pomurju, na Dravskem polju, na Primorskem Krasu, na Gorenjskem pa v okolici Podbrezja, Žej, Nakla, Hraš in Smlednika. Zgodovinski viri navajajo, da so, denimo, leta 1953 smolarili v gozdnem revirju Podbrezje — Naklo na 13.300 borovih drevesih, letni pridelek pa je znašal od 15 do 19 ton. Pridobivanje smole je potekalo po navodilih takratnega republiškega ministrstva za gozdarstvo. Na drevesih so smolarili tri do

osem let pred nameravano sečnjo. S posebnimi noži so v lubje zarezali pol centimetra globoke žlebiče, pod katere so namestili lončke s pokrovom in vanje se je izcejala smola. Delo v smolarskih okoliših gozdne uprave Predvor sta vodila in nadzorovala logarja Jernej Eržen in Franc Šemrov iz Podbrezja.

S pridobivanjem smole so na Gorenjskem prenehali pred 28 leti. Večina dreves, na katerih so smolarili, je že posekanih. Le sem ter tja žlebiči v spodnjem delu borovega debla spominjajo na nekdanjo dejavnost v gorenjskih gozdovih.

F. Jurhar

Bor z zarezanimi žlebički in s pritrjenim lončkom, v katerega se je izcejala smola.

Darjan Petrič imeniten v ZDA

KRANJ — Na odprtem mednarodnem prvenstvu ZDA v petdesetmetrskem bazenu v Austinu v ZDA je v disciplinah 400 in 800 metrov kravl

Kranjčan Darjan Petrič dosegel nitne dosežke. Medtem ko je 800 m kravl z novim državnim dom takoj za zmagovalcem Antonom Corbissarom, je v disciplini kravl zmagal Darjan in se tako valcu na 800 m kravl maščeval raz.

Darjan Petrič, Borut Petrič, Bučar so nastopili tudi na 200 m. To disciplino je solidno odpla Darjan, medtem ko sta Borut Petrič Jure Bučar dosegla slabše rezultate kot so jih načrtovali. Obema se zgodilo tudi na 400 m kravl.

Peti cerkljanski tek

Prijave še do četrta

Cerklje — Za peti cerkljanski tek Po poteh Gorenjskega odreda, ki bo pod pokroviteljstvom Iskre Delta v nedeljo, 15. januarja, s pričetkom ob 9. uri, je po vsej Sloveniji veliko zanimanja. Do sobote se je prireditelj, Športnemu društvu Kravec, prijavilo že več kot 400 tekačev. Prav zaradi velikega zanimanja se je organizacijski odbor odločil, da podaljša rok za prijave. Po pošti jih bo sprejemal še v četrtek, 12. januarja, sicer pa tudi v soboto, 14. januarja, od 9. do 16. ure v združenem domu v Cerkljah. Štartnina za odrasle na dan prireditve znaša 200 dinarjev, predtem pa 150 dinarjev. Udeleženci jo lahko plačajo po poštni nakaznici ali na žiro račun številka: 51500-679-72109 z oznako »štartnina«.

Hvala za voščila in dobre želje

Delavci Časopisnega podjetja Glas smo za Novo leto prejeli vilna voščila za praznik z željami za naše nadaljnje uspešno Vsem, ki ste nam voščili, se no zahvaljujemo v prepričanju da bomo tudi letos v težkih njih uresničevali svoje poslanstvo.